

ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)

14. aprill 2011 *

Kohtuasjas T-461/07,

Visa Europe Ltd, asukoht London (Ühendkuningriik),

Visa International Service, asukoht Wilmington, Delaware (Ameerika Ühendriigid),

esindajad: S. Morris, *QC*, *barrister* H. Davies ja *barrister* A. Howard, *solicitor* V. Davies ja *solicitor* H. Masters, hiljem S. Morris ja *solicitor* P. Scott, A. Howard, V. Davies ja *solicitor* C. Thomas,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Arbault, N. Khan ja V. Bottka, hiljem N. Khan ja V. Bottka,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

mille ese on esimese võimalusena nõue tühistada komisjoni 3. oktoobri 2007. aasta otsus K(2007) 4471 (lõplik) EÜ artiklis 81 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (juhtum COMP/D1/37860 – Morgan Stanley/Visa International ja Visa Europe) ja teise võimalusena nõue tühistada hagejatele selle otsusega määratud trahv või vähendada seda,

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: president M. Jaeger, kohtunikud V. Vadapalas ja M. Prek (ettekandja),
kohtusekretär: ametnik N. Rosner,

arvestades kirjalikus menetluses ja 20. mai 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- ¹ Ameerika Ühendriikides registreeritud Visa International Service on tulunduslik juriidiline isik, mille osanikud on selle liikmeteks olevad finantseerimisasutused

(edaspidi „Visa International”). Visa International haldab ja koordineerib samanimelise kaardiga toimuvate maksete rahvusvahelist võrgustikku (edaspidi „Visa süsteem”), mis hõlmab eeskätt võrgu eeskirjade kehtestamist ning liikmesasutustele autoriseerimis- ja kompenseerimisteenuste osutamist. Visa kaartide väljastamine ja kaubandusettevõtjatega lepingute sõlmimine nende kaartidega tehtavate tehingute aktsepteerimiseks kuulub liikmeks olevate finantseerimisasutuste vastutusalasse.

- 2 Morgan Stanley (varem Morgan Stanley Dean Witter & Co., edaspidi „Morgan Stanley”) on finantseerimisasutus, mis on registreeritud Ameerika Ühendriikides, kus talle kuulus terve haldusmenetluse vältel Discover Cardi / Novuse võrk, mis tegutses Discoveri kaartide abil (edaspidi „Discoveri süsteem”).
- 3 Morgan Stanley asutas 23. veebruaril 1999 Ühendkuningriigis tütarettevõtja nimega Morgan Stanley Bank International Ltd.
- 4 Morgan Stanley’t teavitati 22. märtsil 2000 sellest, et teda ei võetud Visa Internationali „Euroopa Liidu” piirkonna liikmeks.
- 5 Morgan Stanley esitas 12. aprillil 2000 nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määruse nr 17 esimene määrus [EÜ] artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta (EÜT 1962, 13, lk 204; ELT eriväljaanne 08/01, lk 3) artikli 3 alusel kaebuse, milles ta väitis, et Visa Internationali „Euroopa Liidu” piirkonna liikmeks võtmisest keeldumine rikub EÜ artikleid 81 ja 82. Samal ajal esitas Morgan Stanley sama tegevuse kohta hagi High Court of Justice’ile (England & Wales) (kõrgem kohus (Inglismaa ja Wales)). Selle hagi menetlemine peatati kuni Euroopa Komisjonis toimuva menetluse lõppemiseni.

- 6 Morgan Stanley kaebus puudutas seda, kuidas tema suhtes kohaldati Visa Internationali eeskirjade sätte 2.12 punkti b) (edaspidi „säte”), mille erinevad redaktsioonid olid komisjonile edastatud. Alates 4. detsembrist 1989 on säte järgmises redaktsioonis: „[k]ui kohaldatavad õigusnormid võimaldavad, ei võta juhatus (sh piirkondlikud ja kontserni liikmete juhatused) liikmeks sellist kandidaati, keda ta peab äriühingu konkurendiks”.

- 7 Enne 1. juulit 2004 oli Visa Internationali „Euroopa Liidu” piirkonnas – mis peale Euroopa Liidu liikmesriikide hõlmab Islandit, Liechtensteini, Norrat, Šveitsi, Türgit ja Iisraeli – otsuste tegemise pädevus antud Visa Internationali Euroopa Liidu piirkondlikule juhatusel. Alates 1. juulist 2004 teostab seda pädevust Visa Europe Ltd (edaspidi „Visa Europe”), mille piirkondlikul juhatusel on ainupädevus reguleerida kõiki küsimusi „Euroopa Liidu” piirkonnas ja eeskätt otsustada, kas rahuldada või jätta rahuldamata mis tahes taotlus saada Visa Europe’i liikmeks. Alates 2004. aasta oktoobrist on säte esitatud Visa Europe’i liitumiseeskirjade klausli 5 punktis 3.

- 8 Komisjon esitas 2. augustil 2004 Visa Internationalile ja Visa Europe’ile (edaspidi „hagejad”) vastuväiteteatise EÜ artikli 81 rikkumise kohta. Hagejad edastasid 3. detsembril 2004 vastuseks komisjoni vastuväidetele kirjalikud arvamused. Sellega seoses taotlesid nad ärakuulamist, kuid loobusid sellest taotlusest 5. aprillil 2005.

- 9 Hagejad tutvusid komisjoni toimikuga 1. ja 2. septembril, 19. novembril, 17. detsembril 2004 ja 12. jaanuaril 2007.

- 10 Komisjon edastas 15. oktoobril 2004 Morgan Stanley'le vastuväiteteatise mittekonfidentsiaalse versiooni. Morgan Stanley esitas 22. oktoobril 2004 oma kirjalikud märkused vastuväiteteatise kohta. Hagejad esitasid oma kommentaarid nende märkuste kohta 23. veebruaril 2005.

- 11 Komisjon esitas 23. detsembril 2004 hagejatele esimese kirja, milles esitati kõnealuste asjaolude ülevaade (edaspidi „esimene asjaolude ülevaate kiri”), millele hagejad vastasid 14. jaanuari ja 23. veebruari 2005. aasta kirjadega.

- 12 Komisjon saatis 6. juulil 2006 hagejatele teise kirja kõnealuste asjaolude ülevaatega (edaspidi „teine asjaolude ülevaate kiri”), millele hagejad vastasid 22. septembri 2006. aasta kirjaga.

- 13 Morgan Stanley ja hagejad sõlmisid 21. septembril 2006 kokkuleppe, milles Morgan Stanley'le anti Visa Europe'i liikmestaatus ja nähti ette komisjonile esitatud kaebuse tagasivõtmine ning loobumine menetlusest High Court of Justice'is.

- 14 Morgan Stanley sai 22. septembril 2006 Visa Europe'i liikmeks ning võttis tagasi komisjonile esitatud kaebuse. Komisjon leidis sellegipoolest, et tal säilis õiguspärane huvi võtta vastu otsus, milles karistatakse hagejaid konkurentsivastase tegevuse eest.

Vaidlustatud otsus

- 15 Komisjon võttis 3. oktoobril 2007 vastu otsuse K(2007) 4471 (lõplik) EÜ artiklis 81 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta (juhtum COMP/D1/37860 – Morgan Stanley / Visa International ja Visa Europe) (edaspidi „vaidlustatud otsus”), mille olulised osad on esitatud allpool.

A – Asjaomase turu määratlemine

- 16 Komisjon leidis, et maksekaartide võrgu raames osutatud teenused võib jagada kolme eraldi gruppi:
- finantsinstitutsioonidele maksekaartide võrgu osutatud teenused, mille osas erinevad maksekaartide võrgud konkureerivad omavahel;
 - maksekaartide omanikele maksekaarte väljastavate pankade osutatud teenused;
 - kaubandusettevõtjatele osutatud tehingute aktsepteerimise teenused.

- 17 Komisjon järeltas sellest, et on võimalik eristada kolme eraldi turgu: eelnev turg, mis seisneb võrguteenustes ja kus kaardivõrgud osutavad teenuseid erinevatele finantsinstitutsioonidele; esimene järgnev turg, kus maksekaartide väljastajad konkureerivad omavahel kaartide väljastamises ja seotud teenuste pakkumises üksikisikutele (edaspidi „väljastamisturg”); teine järgnev turg, kus maksekaartidega tehtud tehingute aktsepteerijad konkureerivad omavahel, et sõlmida kaubandusettevõtjatega leping, mis hõlmab kõiki teenuseid, et kaubandusettevõtjad saaksid kaarte aktsepteerida (edaspidi „aktsepteerimisturg”).
- 18 Rõhutades küll, et säte võib kahel järgneval turul konkurentsi piirata, tunnistas komisjon, et ta tugines üksnes aktsepteerimisturule, kus sätte piirav mõju konkurentsile oli kõige tuntavam.
- 19 Seetõttu määratles komisjon asjaomase turu kui krediit- või järelmaksukaartidega teostatud tehingute aktsepteerimise teenused, mida osutatakse Ühendkuningriigis kaubandusettevõtjatele (edaspidi „asjaomane turg” või „kõnealune turg”).

B – Etteheidetud tegevus

- 20 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 25 rõhutas komisjon, et hagejatele ette heidetud käitumine ei olnud mitte sätte kui sellise kehtestamine, vaid selle kohaldamine Morgan Stanley’le (edaspidi „vaidlusalune tegevus”).

C – EÜ artikli 81 kohaldamine

- 21 Järeldamaks, et vaidlusalune tegevus kuulus EÜ artikli 81 lõike 1 kohaldamisalasse, leidis komisjon esiteks, et Visa süsteemi tegevusraamistikku määratlevaid sätteid ja reegleid (sh Visa Internationali eeskirjad ja Visa Europe'i liitumisleping, mis sisaldas sätet) ning otsust neid ettevõtjale kohaldada võib lugeda ettevõtjatevaheliseks kokkuleppeks või ettevõtjate ühenduse otsuseks. Komisjon tugines asjaoludele, et ühest küljest tegelevad hagejad ja nende liikmed majandustegevusega ja on seega ettevõtjad EÜ artikli 81 lõike 1 tähenduses ning teisest küljest on hagejad „liikmelised organisatsioonid” (*membership organisations*).
- 22 Teiseks leidis komisjon, et vaidlusalusel tegevusel oli konkurentsivastane mõju, kuna keeldumine võtta Morgan Stanley Visa Internationali „Euroopa Liidu” piirkonna ja seejärel Visa Europe'i liikmeks (edaspidi koos „Visa” liige) takistas võimalikul konkurendil siseneda turule, mida iseloomustab kõrge koondumine ja kus konkurents ei olnud küll nõrk, kui oleks võinud olla intensiivsem.
- 23 Sellega seoses märkis komisjon, et keeldumine võtmast Morgan Stanley't Visa liikmeks ei takistanud sellel ettevõtjal mitte üksnes aktsepteerida Visa kaartidega tehtud tehinguid, vaid välistas ta üldisemalt aktsepteerimisturult, sh MasterCardiga tehtud tehingute osas. Komisjon tugines asjaolule, et kaubandusettevõtjad soovivad sõlmida lepinguid Ühendkuningriigis kõige levinumate kaartidega Visa ja MasterCard ühe ja sama aktsepteeriva pangaga.

- 24 Komisjon analüüsis vaidlustatud otsuses hagejate viidatud võimalust, et Morgan Stanley siseneb aktsepteerimisturule, sõlmides mõne Visa liikmest finantseerimis- asutusega *fronting*-lepingu. Komisjon on *fronting*-lepingu määratlenud sisuliselt nii, et sellega käsitletakse asjaolusid, mille esinemisel Visa võrgu liige – *fronting*-partner – on lõpetanud tegevuse kaubandusettevõtjatega liitumislepingute sõlmimisel ja tegutseb üksnes vahendajana Visa ja kolmanda aktsepteeriva panga vahel, keda loetakse ka faktiliseks aktsepteerijaks ja kes vastutab aktsepteerimisteenuse peaaegu kõigi osade eest ning kannab kaubandusettevõtja tuluvooga seotud riski. Komisjon järeldas sellest, et *fronting*-lepingu sõlmimine ei ole sellisele rahvusvahelisele panga jaoks nagu Morgan Stanley tõhus vahend asjaomasele turule sisenemiseks.
- 25 Vastuseks hagejate poolt haldusmenetluse käigus esitatud erinevatele argumentidele vaidlusaluse tegevuse õigustamiseks leidis komisjon, et ei olnud realistlik järeldada, et Morgan Stanley oleks võimeline laiendama oma Discoveri kaardi süsteemi liidus ja seega konkureerima Visaga, kui ta on lõpuks sellel turul tegutsema hakanud. Komisjon leidis ka, et Morgan Stanley liikmeks võtmata jätmist ei saa õigustada sooviga vältida võimalikku „parasitismi” (*free-riding*) Visa vahetu konkurendi poolt, kellel oleks sel viisil juurdepääs konfidentsiaalsele teabele. Sellega seoses märkis komisjon, et osal Visa liikmetel oli krediit- või järelmaksukaartide süsteem, mis konkureeris otseselt Visaga ja et neile ei kohaldataud sellegipoolest sätet.
- 26 Komisjon leidis, et käesolevas asjas ei saa kohaldada EÜ artikli 81 lõiget 3.
- 27 Lõpuks sedastas komisjon, et tal säilib õiguspärane huvi võtta vastu otsus, milles karistatakse hagejaid konkurentsivastase tegevuse eest, ehkki see rikkumine oli lõppenud Morgan Stanley vastuvõtmisega Visa võrku 22. septembril 2006.

D – *Trahvi arvutamine*

- 28 Ehkki komisjon leiab, et rikkumine algas 22. märtsil 2000 ning kestis kuus aastat ja kuus kuud, võttis ta trahvi arvutamisel aluseks lühema perioodi, mis algas vastuväiteteatise esitamisest 2. augustil 2004 ja kestis kuni 22. septembrini 2006, kui Stanley Morgan võeti Visa liikmeks. Ta leidis, et rikkumine oli raske ja et ei esinenud ei raskendavaid ega kergendavaid asjaolusid.
- 29 Vaidlustatud otsuse resolutsiooni artiklid 1 ja 2 kõlavad järgmiselt:

„Artikkel 1

[Visa International] ja [Visa Europe] on rikkunud (esimesena nimetatu ajavahemikus 22. märtsist 2000 kuni 22. septembrini 2006 ja viimati nimetatu selle asutamisest 1. juulil 2004 kuni 22. septembrini 2006) EÜ [...] artikli 81 lõiget 1 ja EMP lepingu artikli 53 lõiget 1, keeldudes andmast [Morgan Stanley'le] Visa Europe-võrgu liikmestaatust.

Artikkel 2

Eespool nimetatud rikkumise eest on trahv 10 200 000 eurot, mida kohaldatakse ettevõtjate [Visa International] ja [Visa Europe] suhtes solidaarselt.”

Menetlus

- 30 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 19. detsembril 2007.
- 31 Üldkohtu kantseleisse 24. juulil 2009 saabunud eraldi dokumendiga palusid hagejad esiteks Üldkohtu kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel Üldkohtul kõigepealt otsustada teatud argumentide ja tõendite vastuvõetavuse üle ning teiseks tegid ettepaneku võtta kodukorra artikli 64 lõike 4 alusel menetlust korraldavad meetmed.
- 32 Üldkohtu kantseleisse 18. septembril 2009 saabunud dokumendis esitas komisjon oma märkused hagejate taotluste kohta.
- 33 Üldkohus liitis hagejate poolt kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel esitatud taotluse 14. detsembri 2009. aasta määrusega põhimenetluses lahendatavate nõuetega.
- 34 Üldkohtu presidendi otsusega muudeti käesoleva menetluse eesmärgil viienda koja koosseisu.
- 35 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Üldkohus (viies koda) alustada suulist menetlust ja esitas kodukorra artiklis 64 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames komisjonile kirjalikke küsimusi. Komisjon vastas neile määratud tähtaja jooksul.

36 Poolte kohtukõned ja Üldkohtu suulistele küsimustele antud vastused kuulati ära 20. mai 2010. aasta kohtuistungil.

Poolte nõuded

37 Hagejad paluvad Üldkohtul:

- esimese võimalusena tühistada vaidlustatud otsus;
- teise võimalusena tühistada vaidlustatud otsuse artikkel 2;
- kolmanda võimalusena vähendada määratud trahvi vajalikus ulatuses;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

38 Komisjon palub Üldkohtul:

- jätta hagi rahuldamata;

- mõista kohtukulud välja hagejatel.

Õiguslik käsitlus

A – Nõue tühistada vaidlustatud otsus

- 39 Selle nõude toetuseks esitavad hagejad kolm väidet.
- 40 Esimese ja kolmanda väitega vaidlustavad hagejad komisjoni analüüsi, mille kohaselt vaidlusalusel tegevusel oli konkurentsi piirav mõju EÜ artikli 81 lõike 1 tähenduses.
- 41 Teine väide puudutab hagejate kaitseõiguste rikkumist seeläbi, et komisjon kasutas vaidlustatud otsuses vaidlusaluse tegevuse konkurentsi piirava mõju hindamiseks sellist õiguslikku kriteeriumi, mis erines haldusmenetluse käigus arutatud kriteeriumist.

1. Sissejuhatavad küsimused

a) Teatud argumentide ja ühe dokumendi vastuvõetavus

- ⁴² Hagejad leiavad oma menetlusdokumentides ja kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel 24. juulil 2009 esitatud eraldi dokumendis, et komisjon tugineb nii vaidlustatud otsuses kui ka oma menetlusdokumentides argumentidele ja dokumendile, mille kohta hagejad ei saanud haldusmenetluse käigus oma arvamust avaldada. Esiteks on tegu argumentidega, mis puudutavad seda, et Morgan Stanley'l oli strateegia, mis tugines kaubandusettevõtjate juures tema väljastatud kaartidega teostatud tehingute aktsepteerimisele (edaspidi „*on-us*- tehingute aktsepteerimise strateegia”), ja teiseks teise asjaolude ülevaate kirja 57. lisaga, mis sisaldas ärakuulamise tarvis Morgan Stanley ettekannet.
- ⁴³ Mis puudutab *on-us*-tehingute aktsepteerimise strateegia olemasoluga seotud argumente, siis väidavad hagejad, et komisjon ei esitanud neid haldusmenetluse käigus.
- ⁴⁴ Mis puudutab teise asjaolude ülevaate kirja 57. lisa, siis väidavad hagejad sisuliselt, et sellele ei juhitud piisavalt nende tähelepanu, st et kirja põhiosas ei olnud ühtegi viidet kõnealusele lisale.

- 45 Komisjon leiab, et tal oli õigus tugineda neile argumentidele ja sellele dokumendile nii vaidlustatud otsuses kui ka oma menetlusdokumentides.
- 46 Üldkohus analüüsib nende argumentide ja selle dokumendi vastuvõetavust nendega seotud erinevate väidete hindamisel.

b) Hagiavalduse ühe lisa vastuvõetavus

- 47 Komisjon vaidlustab hagiavalduse lisa A5 vastuvõetavuse; see lisa sisaldab kollektiivset ekspertiisiaruannet (edaspidi „kollektiivne ekspertiisiaruanne”).
- 48 Komisjon väidab, et hagejad toovad kollektiivses ekspertiisiaruandes välja argumendid, mida ei ole esitatud hagiavalduses, ning märgib, et see on vastuolus lisade üksnes tõendusliku ja abistava funktsiooniga.
- 49 Hagejate sõnul on hagiavalduses piisavalt arendatud neid väiteid ja argumente, mille toetuseks esitati kollektiivne ekspertiisiaruanne, ja seega on täidetud kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c nõuded.
- 50 Vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 21 ja kodukorra artikli 44 lõike 1 punktile c tuleb igas hagiavalduses märkida hagi ese ja ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad hagi vastuvõetavuse eeldusena põhilised

faktilised ja õiguslikud asjaolud, millele hagi tugineb, vähemalt kokkuvõtlikult, kuid järjekindlalt ja arusaadavalt nähtuma hagiavaldusest endast. Kuigi teatavate punktide osas võib hagiavalduse teksti toetada ja täiendada viidetega hagiavaldusele lisatud dokumentide osadele, ei saa üldine viide teistele dokumentidele, isegi kui need on hagiavaldusele lisatud, korvata selliste oluliste õiguslike argumentide puudumist, mis eespool mainitud sätete kohaselt peavad olema märgitud hagiavalduses endas. Pealegi ei ole Üldkohtu ülesanne lisadest välja otsida ja kindlaks teha need väited ja argumendid, mida võib lugeda hagi aluseks olevateks, kuna lisadel on üksnes tõenduslik ja abistav ülesanne (Üldkohtu 17. septembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-201/04: Microsoft vs. komisjon, EKL 2008, lk II-3601, punkt 94 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 51 Käesolevas asjas ilmneb tõepoolest, et erinevad väited ja argumendid, mille toetuseks viidatakse kollektiivsele ekspertiisiaruandele, on hagiavalduses endas selgelt tuvastatavad. Nii viitavad hagejad sellele dokumendile siis, kui nad kritiseerivad komisjoni analüüsi, mille kohaselt oleks kõnealusel turul võinud konkurents olla intensiivsem, et eitada mõju, mida võis minevikus konkurentsile avaldada finantseerimisasutuse sisenemine kõnealusele turule, ja väita, et komisjon kirjeldas Morgan Stanley't ekslikult kui tõhusat, olulist ja kogenud ettevõtjat.
- 52 Tuleb siiski tõdeda, et kollektiivne ekspertiisiaruanne ületab lisadele antud puhtalt tõenduslikku ja abistavat funktsiooni. Selle lugemine näitab, et aruanne ei piirdu hagiavalduses endas sõnaselgelt märgitud faktiliste ja õiguslike asjaolude toetamise või täiendamisega, vaid lisab uusi argumente.
- 53 Järelikult võtab Üldkohus hagiavalduse lisa A5 arvesse ainult niivõrd, kui see toetab või täiendab väiteid või argumente, mida hagejad on oma menetlusdokumentides

sõnaselgelt väljendanud, ja niivõrd, kui on võimalik täpselt kindlaks teha, millised on selles sisalduvad elemendid, mis kõnealuseid väiteid või argumente toetavad või täiendavad (vt selle kohta analoogia alusel eespool punktis 50 viidatud kohtuotsus *Microsoft vs. komisjon*, punkt 99).

2. Teine väide, et on rikutud hagejate kaitseõigusi

a) Poolte argumendid

⁵⁴ Hagejad heidavad komisjonile ette, et ta muutis oma analüüsi haldusmenetluse käigus, ilma et neil oleks olnud võimalust oma seisukohta esitada; see aga rikub nende kaitseõigusi, mistõttu vaidlustatud otsus tuleb tühistada. Vastuväiteteatise punktides 198–200 ja teise asjaolude ülevaate kirja punktides 5–9 põhjendas komisjon märgatavat mõju konkurentsile sellega, et aktsepteerimisturul oli konkurents piiratud. Vaidlustatud otsuse põhjenduses 200 märkis komisjon aga esimest korda, et tema arvates ei ole konkurents sellel turul nõrk. Hagejad tuletavad sellest, et komisjoni analüüs tugines kriteeriumile, mis esitati esimest korda vaidlustatud otsuses, mille kohaselt oli Ühendkuningriigi aktsepteerimisturul küll tõhus konkurents, kuid see oleks võinud olla veelgi intensiivsem.

⁵⁵ Komisjon leiab, et ei ole rikutud hagejate õigust olla ära kuulatud.

b) Üldkohtu hinnang

- 56 Vastavalt kohtupraktikale peab vastuväiteteatis sisaldama piisavalt selgelt, kas või kokkuvõtlikult sõnastatud ülevaadet vastuväidetest, et huvitatud isikud saaksid teada, millist käitumist komisjon neile ette heidab (Üldkohtu 14. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas T-352/94: *Mo och Domsjö vs. komisjon*, EKL 1998, lk II-1989, punkt 63). Samuti nõuab kaitseõigustega arvestamine menetluses, mille tulemusena võidakse määrata selline karistus nagu see, millega on tegemist käesolevas asjas, et asjassepuutuvatel ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustel võimaldataks juba haldusmenetluse staadiumis esitada tõhusalt oma seisukoht komisjoni esitatud faktide, väidete ja asjaolude tõlevastavuse ning asjakohasuse kohta (Üldkohtu 15. märtsi 2000. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95: *Cimenteries CBR jt vs. komisjon*, EKL 2000, lk II-491, punkt 553). Eeltoodud nõue on täidetud, kui otsuses ei omistata huvitatud isikutele vastuväiteteatises märgitust erinevaid rikkumisi ega esitata muid asjaolusid kui need, mille kohta huvitatud isikul on olnud võimalus selgitusi anda. Eeltoodust nähtub, et komisjon võib tugineda ainult vastuväidetele, mille kohta nimetatud huvitatud isikud on saanud oma seisukoha esitada (Üldkohtu 23. veebruari 1994. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-39/92 ja T-40/92: *CB ja Europay vs. komisjon*, EKL 1994, lk II-49, punkt 47).
- 57 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb samuti, et otsus ei pea olema tingimata vastuväiteteatise täpne koopia. Komisjonil peab olema võimalus võtta otsuses arvesse asjassepuutuvate ettevõtjate vastuseid vastuväiteteatisele. Komisjonil on õigus mitte üksnes asjassepuutuvate ettevõtjate argumentidega nõustuda või need tagasi lükata, vaid tal on ka õigus analüüsida nende esitatud faktilisi asjaolusid, et loobuda alusetuks osutunud vastuväidetest või kohandada või täiendada vastuväidete põhjenduseks esitatud argumentatsiooni nii faktiliste kui ka õiguslike asjaoludega. Ainult juhul, kui lõplikus otsuses pannakse asjassepuutuvalle ettevõtjale süüks rikkumine, mis erineb vastuväiteteatises viidatud rikkumisest, või kui tuginetakse erinevatele asjaoludele, saab järeldada, et kaitseõigusi on rikutud. Sellega ei ole tegemist siis, kui väidetavad erinevused vastuväiteteatise ja lõpliku otsuse vahel ei puuduta muud tegevust kui see, mille suhtes asjassepuutuv ettevõtja sai juba oma arvamust avaldada ja mis seega ei ole käsitletav uue vastuväitena (vt Üldkohtu 30. septembri 2003. aasta otsus liidetud

kohtuasjades T-191/98, T-212/98–T-214/98: Atlantic Container Line jt vs. komisjon, EKL 2003, lk II-3275, punkt 191 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 58 Lisaks ei saa ettevõtjad vaidlustatud otsuses esitatud etteheidetega seoses kaitseõiguste rikkumisele viitamiseks piirduda pelgalt sellega, et nad toovad esile erinevused vastuväiteteatise ja vaidlustatud otsuse vahel, vaid nad peavad näitama täpselt ja konkreetselt, kuidas kõik need erinevused kujutavad endast kõnealuses asjas uut etteheidet, mille kohta neil ei olnud võimalust olla ära kuulatud. Nimelt peab väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kaitseõiguste rikkumist uurima lähtuvalt iga juhtumi erilistest asjaoludest, kuna see sõltub peamiselt etteheidetest, mis komisjon on kõnealustele ettevõtjatele süüks arvatud rikkumise tõendamisel aluseks võtnud (vt eespool punktis 57 viidatud kohtuotsus Atlantic Container Line jt vs. komisjon, punkt 192 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 59 Vastuväiteteatise punktides 198–200 tugines komisjon turu teatud omadustele ja eelkõige selle suurele koondumisele, et järeldada, et seal oli konkurents piiratud, peamiselt seoses väikeste ja keskmise suurusega kaubandusettevõtjate juures toimunud tehingute aktsepteerimisega.
- 60 Hagejad vaidlustasid oma 3. detsembri 2004. aasta märkustes komisjoni selle analüüsi, viidates eeskätt kaubandusettevõtjatelt võetud tasude langusele ja sellele, kui kerge oli neil kaubandusettevõtjatel aktsepteerivat pankat vahetada. Vastuseks neile märkustele sedastas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 200, et konkurents turul ei olnud „nõrk” ja et see võiks olla veelgi intensiivsem.

- 61 Tuleb märkida, et komisjon ei esita vaidlustatud otsuse põhjenduses 200 hagejate suhtes uut vastuväidet ega tugine ka uuele asjaolule. Ta piirdus üksnes oma analüüsi täiendamisega, võttes arvesse hagejate märkusi, nagu on tema kohustus vastavalt eespool punktides 56 ja 57 esitatud kohtupraktikale.
- 62 Niisiis ei ole see põhjenduste areng vaidlustatud otsuses võrreldes vastuväiteteatisega sugugi hagejate kaitseõiguste rikkumise ilming, vaid tõendab vastupidi, et hagejad said esitada oma seisukoha komisjoni vastuväite kohta, mille kohaselt kõnealusel turul esineva konkurentsi taset arvestades oli vaidlusalusel tegevusel konkurentsi piirav mõju.
- 63 Asjaolu, et komisjon tugines vaidlustatud otsuses võimalusele tugevdada konkurentsi kõnealusel turul, ei ole seega hagejate kaitseõiguste rikkumine.
- 64 Seega tuleb teine väide tagasi lükata.

3. Esimene ja kolmas väide, milles vaieldakse vastu sellele, et vaidlusalune tegevus oli konkurentsi piiravat laadi

- 65 Hagejad vaidlustavad komisjoni hinnangu, et vaidlusalusel käitumisel oli konkurentsi piirav mõju vastavalt EÜ artikli 81 lõikele 1. Esimeses väites eitavad nad seda, et vaidlusalune tegevus sulges kõnealuse turu Morgan Stanley'le. Kolmandas väites

kritiseerivad nad komisjoni hinnangut selle kohta, millist mõju oleks võinud konkurentsile avaldada Morgan Stanley viibimine kõnealusel turul.

- 66 Enne nende kahe väite põhjendatuse uurimist tuleb rõhutada, et hagejad ei korda käesoleva hagi raames haldusmenetluse käigus esitatud argumente, mis puudutasid seda, et Morgan Stanley'le kohaldati sätet seetõttu, et tema Discoveri süsteem oli Visa konkurent, ning seega ei sea hagejad kahtluse alla vaidlustatud otsuses esitatud komisjoni hinnanguid, milles vaieldakse vastu vaidlusaluse tegevuse objektiivsele õigustatusele.
- 67 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb, et kokkuleppe, ettevõtjate ühenduse otsuse või kooskõlastatud tegevuse hindamisel EÜ artikli 81 lõike 1 alusel tuleb arvesse võtta konkreetset raamistikku, kus selle mõju avaldub, eelkõige majanduslikku ja õiguslikku konteksti, milles kõnealused ettevõtjad tegutsevad, asjassepuutuvate kaupade või teenuste laadi ning kõnealuse turu toimimise ja struktuuri tegelikke tingimusi, välja arvatud siis, kui tegu on kokkuleppega, milles konkurentsipiirangud on ilmsed, nagu hindade kehtestamine, turu jagamine või turule sisenemise kontroll. Nimelt võib viimasel juhul üksnes EÜ artikli 81 lõike 3 raames selliseid piiranguid kaaluda võrreldes nende väidetavalt soodsa mõjuga konkurentsile, et teha nende suhtes erand sama artikli lõikes 1 esitatud keelust (vt Üldkohtu 15. septembri 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-374/94, T-375/94, T-384/94 ja T-388/94: *European Night Services jt vs. komisjon*, EKL 1998, lk II-3141, punkt 136 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 68 Teatud turul konkurentsitingimuste uurimine ei põhine mitte üksnes praegusel konkurentsil, milles asuvad kõnealusel turul juba tegutsevad ettevõtjad, vaid ka võimalikul konkurentsil, et saada teada, kas turu struktuuri ning selle funktsioneerimist juhtivat majanduslikku ja õiguslikku konteksti arvesse võttes on olemas tegelikud ja konkreetset võimalused, et asjaomased ettevõtjad konkureeriksid omavahel või et

uus konkurent võiks siseneda kõnealusele turule ning konkureerida olemasolevate ettevõtjatega (eespool punktis 67 viidatud kohtuotsus *European Night Services jt vs. komisjon*, punkt 137).

- 69 Lisaks, kui kokkulepet, ettevõtjate ühenduse otsust või kooskõlastatud tegevust tuleb pidada keelatuks selle konkurentsi kahjustava tagajärje tõttu, siis tuleb uurida konkurentsi reaalset toimimist olukorras, kus kokkulepet, ettevõtjate ühenduse otsust või kooskõlastatud tegevust ei oleks eksisteerinud (vt selle kohta Euroopa Kohtu 28. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-7/95 P: *Deere vs. komisjon*, EKL 1998, lk I-3111, punkt 76 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 70 Mis puudutab komisjoni hinnangute kohtuliku kontrolli ulatust, siis tuleb meenutada väljakujunenud kohtupraktikat, millest nähtub, et kuigi liidu kohtud teostavad üldiselt täielikku kontrolli selle üle, kas EÜ artikli 81 lõike 1 kohaldamise tingimused on täidetud või mitte, piirdub keerulisi majanduslikke hinnanguid hõlmavate komisjoni hinnangute kohtulik kontroll tingimata selle kindlakstegemisega, kas on järgitud menetlusnorme ja põhjendamisreegleid, samuti ka selle kindlakstegemisega, kas faktilised asjaolud on täpselt kindlaks tehtud ning kas ei ole tehtud ühtki ilmset hindamisviga ja kas ei ole kuritarvitatud võimu (vt eespool punktis 69 viidatud kohtuotsus *Deere vs. komisjon*, punkt 34). Sellegipoolest ei tähenda komisjoni kaalutlusruumi tunnustamine, et liidu kohtud peavad hoiduma kontrollimast, kuidas komisjon on tõlgendanud majandusandmeid. Liidu kohtud peavad kontrollima nii esitatud tõendite tegelikkusele vastavust, usaldatavust ja sidusust kui ka seda, kas need tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (vt eespool punktis 50 viidatud kohtuotsus *Microsoft vs. komisjon*, punkt 89 ja seal viidatud kohtupraktika).

71 Neid kaalutlusi silmas pidades tuleb analüüsida hagejate esitatud kahe väite põhjendatust.

a) Esimene väide, et komisjon ei võtnud arvesse Morgan Stanley võimalust siseneda turule *fronting*-lepingu abil

Poolte argumendid

72 Hagejad esitasid selle väite kahes osas.

73 Esimese osa raames väidavad hagejad, et komisjoni arutluskäigus on õigusnormi rikutud, kuna kohaldati ekslikku õiguslikku kriteeriumi, jättes kõrvale võimaluse, et Morgan Stanley siseneb turule *fronting*-lepingu abil, sest selline kokkulepe ei tagavat esiteks praktikas sellisele pangale nagu Morgan Stanley nõutud tõhusust turule sisenedamisel ja teiseks ei ole see Morgan Stanley jaoks asenduseks enda nimel tehingute aktsepteerimisele.

74 Teises osas väidavad hagejad, et komisjoni esitatud erinevates põhjendustes on tehtud fakti- ja hindamisvigu. Esiteks eksis komisjon, kui ta leidis, et suured rahvusvahelised pangad ei kasuta *fronting*-lepinguid.

- 75 Teiseks on ekslik argument, et *fronting*-leping ei oleks võimaldanud Morgan Stanley'l jätkata strateegiat, mis tugines aktsepteerimistegevuse ja väljastamistegevuse integreerimisele. Lisaks, kuna see argument puudutab *on-us*- tehingute aktsepteerimise strateegiat, siis tuleb see vastuvõetamatuks tunnistada, sest seda mainiti esimest korda alles vaidlustatud otsuses ning hagejatele ei antud sellest haldusmenetluse käigus teada.
- 76 Kolmandaks järeldas komisjon ekslikult, et Morgan Stanley'l oli raske leida *fronting*-partnerit. Esiteks välistas komisjon aktsepteerimisturul tegutsevad suured pangad ilma põhjusega, teiseks alahindas võimalusi leida *fronting*-partner Visa võrgu selliste liikmete seast, kes ei tegutse aktsepteerimisturul, ja kolmandaks jättis arvestamata võimaluse, et Morgan Stanley võib sõlmida *fronting*-lepingu välismaise pangaga.
- 77 Neljandaks oli vale rõhutada, et *fronting*-lepingud tekitavad täiendavaid kulusid ja raskusi. Hagejad väidavad eelkõige, et Visa Europe'i piirkondlike sise-eeskirjade peatükk 2.10, millele komisjon vaidlustatud otsuses viitab, ei ole kohaldatav *fronting*-lepingutele. Lisaks tuleb arvesse võtta asjaolu, et Visa võrgu liikmetel tekivad samuti kulud seoses klientide leidmisega. Ühe makseid töötleva äriühingu juhi ütlustest ilmneb, et *fronting*-lepingud ei ole sugugi vähem tõhusad kui vahetu aktsepteerimine Visa võrgu liikmena, vaid on vastupidi faktilise aktsepteerija jaoks soodsamad. Lõpuks eksis komisjon, kui ta rõhutas, et *fronting*-lepingu sõlmimisega esineb „täiendav ebatõhusus”, sest Morgan Stanley on ka MasterCardi kaardimaksete võrgu liige (edaspidi „MasterCardi süsteem”).
- 78 Komisjon leiab, et väide ei ole põhjendatud.

Üldkohtu hinnang

- 79 Käesoleva väite raames tuleb uurida, kas ja millistel asjaoludel oleks komisjon pidanud järeltada Morgan Stanley võimalusest sõlmida *fronting*-leping Visa võrgu liikmega, et vaidlusaluse tegevuse mõjul ei välistatud teda kõnealuselt turult.
- 80 Sissejuhatuseks tuleb märkida, et pooled on üksmeelel vaidlustatud otsuse põhjenduses 110 esitatud *fronting*-lepingute kirjelduse osas, mis on järgmine:

„[P]angad on lõpetanud kaubandusettevõtjatega lepingute sõlmimise ja tegutsevad edaspidi üksnes kui vahendaja (või *fronting*’una) ühelt poolt Visa ja MasterCardi võrgu ja teiselt poolt kolmanda teenusepakkuja vahel. Kolmas teenusepakkuja vastutab aktsepteerimisteenuse peaaegu kõigi osade eest ja kannab kaubandusettevõtja tuluvooga seotud riski. Visa süsteemi sätete järgimise tagamiseks on kaubandusettevõtjatega sõlmitud lepingud üldiselt kolmepoolsed, ning nende osalised on kaubandusettevõtja, kolmas teenuseosutaja ja võrgu liikmeks olev pank. Neid kokkuleppeid Visa/MasterCardi võrgu liikmeks oleva panga ja kolmanda teenuseosutajaga, kes ei ole pank, nimetatakse mõnikord *fronting*-lepinguteks.”

- 81 Nagu märgiti eespool punktis 67, tuleb kokkuleppe, ettevõtjate ühenduse otsuse või kooskõlastatud tegevuse hindamisel EÜ artikli 81 lõike 1 alusel arvesse võtta konkreetset raamistikku, kus selle mõju avaldub, eelkõige majanduslikku ja õiguslikku

konteksti, milles kõnealused ettevõtjad tegutsevad, asjassepuutuvate kaupade või teenuste laadi ning kõnealuse turu toimimise ja struktuuri tegelikke tingimusi.

- 82 Asjaolu, et Visa süsteemi sätted annavad ainult liikmetele õiguse aktsepteerida kaubandusettevõtjate tehinguid, on tõepoolest majandusliku ja õigusliku konteksti osa, milles vaidlusalust tegevust tuleb hinnata. Siiski tuleb arvesse võtta ka teisi asjaolusid, mis määravad ära võimalused kõnealusele turule siseneda (vt selle kohta analoogia alusel Euroopa Kohtu 28. veebruari 1991. aasta otsus kohtuasjas C-234/89: Delimitis, EKL 1991, lk I-935, punkt 20).
- 83 Sellega seoses on neile ettevõtjatele, kes ei ole Visa võrgu liikmed, antud võimalus siseneda kõnealusele turule *fronting*-lepingu sõlmimise teel Visa võrgu liikmega üks osa majanduslikust ja õiguslikust kontekstist, mida oleks vajaduse korral tulnud arvesse võtta, kui see oleks olnud Morgan Stanley'le tegelik ja konkreetne võimalus siseneda kõnealusele turule ja konkureerida seal tegutsevate ettevõtjatega (vt selle kohta analoogia alusel eespool punktis 82 viidatud kohtuotsus Delimitis, punkt 21).
- 84 Et kontrollida, kas Visa võrgu liikmega *fronting*-lepingu sõlmimine oli Morgan Stanley jaoks tegelik ja konkreetne võimalus siseneda kõnealusele turule ja konkureerida seal tegutsevate ettevõtjatega, tuleb arvesse võtta selle turu konkurentsitingimusi.
- 85 Sellest tuleneb tingimata, et arvesse ei saa võtta kõnealusele turule sisenemise võimalust, mis neid tingimusi silmas pidades on ebarealistlik või pelgalt teoreetiline.

86 Väite esimese osa raames, mis käsitleb õigusnormi rikkumist komisjoni poolt, suunavad hagejad oma kriitika vaidlustatud otsuse põhjenduses 121 komisjoni kasutatud sõnastuse vastu, mis on järgmine:

„Ehkki pangad, kes soovivad siseneda kaubandusettevõtjate juures tehtud krediit- või järelmaksukaarditehingute aktsepteerimise turule, võivad teoorias seda teha *fronting*-lepingu sõlmimise teel, ei taga selline kokkulepe praktikas sellisele pangale nagu Morgan Stanley nõutud tõhusust, et siseneda turule, ega ole tema jaoks asenduseks enda nimel tehingute aktsepteerimisele.”

87 Sellest ühest punktist ei ole võimalik järeldada, et komisjon on õigusnormi rikkunud, kohaldades ekslikku õiguslikku kriteeriumi, sest sellise rikkumise saab tuvastada üksnes analüüsides komisjoni järelduse aluseks olevaid põhjendusi, mille põhjendatus vaidlustati väite teise osa raames.

88 Seetõttu uuritakse siinse väite kahte osa koos.

89 Vaidlustatud otsuses tugines komisjon neljale põhjenduste rühmale, mis käsitlesid esiteks asjaolu, et suured rahvusvahelised pangad ei kasuta *fronting*-lepinguid; teiseks seda, et Morgan Stanley’l oli võimatu *fronting*-lepingu abil jätkata strateegiat, mis tugines aktsepteerimistegevuse ja väljastamistegevuse integreerimisele; kolmandaks Morgan Stanley raskusi leida *fronting*-partner; ja neljandaks seda tüüpi aktsepteerimisega seotud raskusi ja täiendavaid kulusid.

- 90 Käesolevas asjas piisab, kui uurida komisjoni esitatud põhjendusi, mis käsitlevad Morgan Stanley raskust leida *fronting*-partner.
- 91 Vaidlustatud otsuses esitatud *fronting*-lepingute näidistest ja ka hagejate esitatud kahest *fronting*-lepingust ilmneb, et neid lepinguid sõlmiti peamiselt aktsepteerivate pankadega, kes juba tegutsesid aktsepteerimisturul – finantseerimisasutused või maksete töötledajad –, ja nende tagajärg ei olnud uue konkurendi kõnealusele turule sisenemise võimaldamine, vaid pigem tugevdati nende abil nende ettevõtjate konkurentsiolekorda, kes juba tegutsesid sellel turul.
- 92 Ainsad näited, kui *fronting*-lepingu tagajärjel sisenes kõnealusele turule uus konkurent, puudutavad maksete töötledajaid, kellel on tihedad kaubandussuhted *fronting*-partneriks oleva Visa võrgu liikmega. Tuleb märkida, et kuna Morgan Stanley on finantseerimisasutus ja seega Visa võrgu liikmete konkurent muudel turgudel kui aktsepteerimisturg, siis ei ole tema olukord võrreldav maksete töötledajate omaga, kes ei tegele ühegi muu pangandustegevuse haruga.
- 93 Selles olukorras on hagejate poolt väidetud võimalus, et Morgan Stanley, kõnealusel turul esindamata finantseerimisasutus, võiks leida *fronting*-partneri suurte pankade hulgast, kes võiksid kõnealuselt turult lahkuda, Visa võrgu liikme, kes ei tegutse sellel turul, või Visa võrgu liikmest välismaise panga, kes soovib pangana hakata Ühendkuningriigis tegutsema, on sisuliselt teoreetiline ja spekulatiivne.

- 94 Seega leidis komisjon õigustatult, et Morgan Stanley'l oleks olnud raske leida *fronting*-partnerit. Tuleb tõdeda, et see järeldus ise õigustab seda, et komisjon jätab kõrvale oletuse Morgan Stanley sisenemisest kõnealusele turule *fronting*-lepingu abil.
- 95 Lisaks tuleb rõhutada, et komisjoni järelduse põhjendatust kinnitavad põhjendused, mis tulenevad sellest, et *fronting*-lepingu raames on aktsepteerimine keerulisem ja kulukam kui Visa võrgu liikmena aktsepteerimine.
- 96 Mis puudutab esiteks seda, et *fronting*-lepingu raames on aktsepteerimine keerukam, siis tuleb arvesse võtta vaidlustatud otsuse põhjenduses 117 esitatud põhjendust, et *fronting*-lepingu raames kaubandusettevõtjatega sõlmitud kokkulepped on üldiselt kolmepoolsed, kuna seal osaleb ka *fronting*-partner. Tuleb järeldada, et ehkki hagejad vaidlevad vastu seda tüüpi lepingu raames faktilisele aktsepteerijale pandud kohustuste täpsele sisule, ei eita nad siiski nende kokkulepete kolmepoolsust.
- 97 Ühtlasi leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 118 sisuliselt, et *fronting*-partneril on kohustused Visa suhtes ja et ka need kohustused põhjustavad faktilisele aktsepteerijale piiranguid.
- 98 Hagejad vaidlevad vastu nende kohustuste ulatusele, rõhutades, et Visa Europe'i sise-eeskirjade peatükk, millele komisjon tugineb, ei ole kohaldatav faktilistele aktsepteerijatele.

- 99 Esiteks tuleb märkida, et hagejad ei toonud välja täpseid sätteid, mis reguleerivad *fronting*-partneri ja faktilise aktsepteerija vastavaid kohustusi, ning nende repliigile lisatud blankett oli selles osas ebapiisav.
- 100 Teiseks tuleb märkida, et hagejad ei vaidle vastu, et *fronting*-partneri ülesanne on olla Visa ja faktilise aktsepteerija vahendaja. Sellest vahendaja rollist võib mõistlikult järeldada, et nii *fronting*-partneril kui ka faktilisel aktsepteerijal on kohustused, mida ei esine siis, kui Visa võrgu liige tegutseb aktsepteerimisturul vahetult.
- 101 Seega võis komisjon õiguspäraselt järeldada, et *fronting*-lepingu raames aktsepteerimine on keerulisem kui Visa liikmena aktsepteerimine, ja seda ilma, et oleks vaja kontrollida, kas tema hinnang, et *fronting*-lepingu sõlmimisega tekitatakse „täiendav ebatõhusus”, sest Morgan Stanley on MasterCardi süsteemi liige, on asjassepuutuv ja põhjendatud.
- 102 Mis puudutab teiseks *fronting*-lepingu abil tehingute aktsepteerimisega seotud täiendavaid kulusid, siis viitas komisjon asjaolule, et faktiline aktsepteerija peab mitte üksnes tasuma oma *fronting*-partnerile viimase aktsepteerimisportfelli ostmise eest, vaid peab tasuma ka litsentsitasu.
- 103 Hagejad vaidlevad sellele analüüsile vastu, kuna ka Visa võrgu liikmel, kes vahetult tehingute aktsepteerimise turul tegutseb, tekivad kulud, mis on eelkõige seotud klientide leidmisega. Faktilise aktsepteerija poolt *fronting*-partnerile makstud litsentsitasu on seega vastutasu eelkõige selle eest, et *fronting*-partner saadab talle kliente.

- 104 Nende argumentidega ei saa komisjoni analüüsi põhjendatust kahtluse alla seada. Ehkki makstud litsentsitasude üks osa võib tõepoolest vastata neile kuludele, mis võisid oletuslikult tekkida Visa võrgu sellisel liikmel, kes tegutses vahetult tehingute aktsepteerimise turul, võis komisjon siiski mõistlikult järeltada, et *fronting*-partnereile tehtud maksed katavad ka osutatud vahendusteenuseid ning vastavad vähemalt osaliselt kuludele, mida ei teki Visa võrgu sellisel liikmel, kes tegutseb tehingute aktsepteerimise turul vahetult.
- 105 Järelikult rõhutas komisjon ilmset hindamisviga tegemata, et *fronting*-lepingu abil tehingute aktsepteerimine oli keerulisem ja kulukam kui tehingute aktsepteerimine Visa võrgu liikmena.
- 106 Nagu eespool punktis 84 rõhutati, tuleb selle turu konkurentsitingimuste alusel uurida, milline mõju on neil kaalutlustel hagejate hüpoteesile, et Morgan Stanley võis turule siseneda *fronting*-lepingu abil.
- 107 Tuleb meenutada, et komisjon võttis aluseks kaks tegurit, mis soodustavad uue ettevõtja turule sisenemist: võimalus konkureerida mõne teise muutuja alusel kui hind, st eelkõige teenuse kvaliteet, ning lihtsate ja soodsate menetluste kättesaadavus kaubandusettevõtjatele, et vahetada aktsepteerivat panka.
- 108 Siiski järeltas komisjon vaidlustatud otsuses samuti – ilma, et hagejad oleks selles küsimuses vastu väelnud –, et kõnealuse turu struktuuri iseloomustas suur koonduumise aste. Nii ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 166–168, et vastavalt komisjonile kättesaadavale teabele oli 2003. aastal kahe peamise aktsepteeriva panga käes 61% tehingute aktsepteerimise turust ja nelja peamise aktsepteeriva panga käes 90% samast turust ning ülejäänud turg oli jagatud nelja aktsepteeriva panga vahel.

Komisjon rõhutas vaidlustatud otsuse põhjenduses 169 samuti selle turu konsolideerimistendentsi, viidates asjaolule, et mitu keskmise suurusega aktsepteerivat panka olid loovutanud või delegeerinud oma tehingute aktsepteerimise tegevuse väiksele hulga finantseerimisasutustele ja maksete töötajatele.

- 109 Samuti on vaidlustatud otsuses välja toodud, et viimati sisenes uus ettevõtja sellele turule 1996. aastal ja et ükski komisjoni küsitletud finantseerimisasutustest ei kavatsenud turule siseneda.
- 110 Seetõttu tuleb järeldada, et vaatamata teguritele, mida komisjon pidas uue ettevõtja turule sisenemist soodustavateks, muudab tehingute aktsepteerimise turu struktuur väheusutavaks selle, et Morgan Stanley võiks kõnealusele turule siseneda *fronting*-lepingu abil, mis paneks ta algusest peale halvemas olukorda kui tema peamised konkurendid, kes juba tegutsevad kõnealusel turul.
- 111 Kõike eelnevat silmas pidades tuleb märkida, et komisjoni järeldus, mis jätab kõrvale oletuse Morgan Stanley sisenemisest turule *fronting*-lepingu abil, on piisavalt põhjendatud kaalutlusega, et *fronting*-partnerit on raske leida, ja täiendavalt ka kaalutlustega, et *fronting*-leping on keeruline ja sellega on seotud täiendavad kulud. Vastupidi hagejate väidetele ei kasutanud komisjon järelikult ekslikku õiguslikku kriteeriumi.
- 112 Selles olukorras ei ole vaja uurida ülejäänud argumente, mis käsitlevad komisjoni õigustusi, mille kohaselt suured rahvusvahelised pangad ei kasuta *fronting*-lepinguid ja on võimatu jätkata strateegiat, mis tugineb aktsepteerimistegevuse ja väljastamistegevuse integreerimisele. Järelikult ei ole vaja vastata hagejate esitatud vastuvõetamatuse

väidetele seoses komisjoni argumentidega, mis puudutavad Morgan Stanley väidetavat valmisolekut jätkata *on-us*-tehingute aktsepteerimise strateegiat.

113 Esimene väide tuleb seega tagasi lükata.

b) Kolmas väide, mis käsitleb Morgan Stanley kõnealusel turul viibimise mõju konkurentsile

114 Selle väite raames heidavad hagejad komisjonile ette esiteks seda, et ta kasutas majanduslikult ja õiguslikult ekslikku kriteeriumi, et hinnata vaidlusaluse tegevuse mõju konkurentsile; teiseks, et ta alahindas kõnealusel turul esineva konkurentsi taset. Nad kritiseerivad samuti komisjoni analüüsi mõju kohta, mis oleks võinud olla Morgan Stanley sisenemisel asjaomasele turule.

Väite esimene osa, mis käsitleb majanduslikult ja õiguslikult eksliku kriteeriumi kohaldamist

– Poolte argumendid

115 Hagejad heidavad komisjonile ette, et viimane on õigusnormi rikkunud, kohaldades majanduslikult ja õiguslikult ekslikku kriteeriumi, st võimalust „tugevdada konkurentsi”, mis esines asjaomasel turul, tunnistades samas selle konkurentsi tõhusust.

- 116 Nad meenutavad, et EÜ artikli 3 lõike 1 punktis g ja EÜ artiklis 81 käsitletud konkurentsi mõistetakse tõhusa konkurentsina. Seetõttu ei ole tõhusast konkurentsist kõrgema tasemega konkurentsi tagamine asutamislepingu eesmärk ning komisjon kohaldas ekslikku kriteeriumi, kui ta karistas Morgan Stanley't vastuvõtmata jätmise eest sellel alusel.
- 117 Viidates kollektiivsele ekspertiisiaruandele, väidavad hagejad, et konkurents on juba oma laadilt dünaamiline protsess, mida võib seega alati tugevdada, ja seda sõltumata selle tõhususe astmest. Seega tähendab komisjoni tees, et turul ei esinegi kunagi tõhusat konkurentsi.
- 118 Mis puudutab kostja vastuses esitatud komisjoni väidet, et alati loetakse konkurent-sivastaseks turule sisenemise takistamist, siis rõhutavad hagejad kõigepealt, et seda ei kinnita ükski viide kohtupraktikale. Seejärel leiavad nad, et see analüüs tähendab, et hagejatele heidetakse ette seda, et vaidlusaluse tegevuse eesmärk oli konkurentsi piirata, ehkki vaidlustatud otsus ise põhineb Morgan Stanley vastu võtmata jätmise mõjul. Lõpuks märgivad hagejad, et selline analüüs on täielikult vastuolus kohtuprak-tikaga, kuna see tähendab, et piirang võib esineda sõltumata asjaomase turu konku-rentsistastmest. See on vastuolus ka mõningate komisjoni avaldatud dokumentidega, eelkõige suunistega [EÜ] artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta (ELT 2004, C 101, lk 97). Nii ilmneb nende suuniste 31. joonealusest märkusest, et komisjoni enda seisukoht on, et artikli 81 eesmärk on kaitsta konkurentsi turul tarbija hüvanguks.
- 119 Hagejad vaidlevad vastu kostja vastuses esitatud argumendile, et uue konkurendi tu-rule sisenemisel võib olla mõju konkurentsile kõnealuse turu teatud alamsektorites, mis on tähtsamad, kui tehingute aktsepteerimise turu üldine kuva lubaks järeldada.

See argument oli küll esitatud ka vastuväiteteatises, kuid komisjon ei korranud seda vaidlustatud otsuses pärast seda, kui hagejad sellele vastu vaidlesid.

120 Komisjon vaidleb hagejate väidetele vastu.

– Üldkohtu hinnang

121 Hagejad tuginevad oma väites õigusnormi rikkumise olemasolu kohta esiteks sellele, et komisjon tunnistas vaidlustatud otsuse põhjenduses 200, et konkurents kõnealusel turul ei olnud „nõrk”, ja teiseks vaidlustatud otsuse põhjendustes 187 ja 200 mainitud võimalusele, et kõnealusel turul on võimalik „konkurentsi tugevdada”. Mis puudutab hagejate viidet kollektiivsele ekspertiisiaruandele, siis seda võetakse arvesse üksnes eespool punktis 53 viidatud piirides.

122 Nende argumentide põhjendatuse kontrollimiseks tuleb arvesse võtta kõiki vaidlustatud otsuse teemaarendusi, mis käsitlevad vaidlusaluse tegevuse konkurentsi piiravat mõju EÜ artikli 81 lõike 1 tähenduses.

123 Sellest tuleneb, et komisjon tugines mitmele asjaolule, mis esiteks puudutasid olemasolevat konkurentsi kõnealusel turul ja teiseks võimalikku konkurentsi. Nagu eespool punktides 108 ja 109 on meenutatud, leidis komisjon esimese aspekti osas, et kõnealuse turu struktuuri iseloomustas suur koondumine ning konsolideerumine.

Mis puudutab võimalikku konkurentsi, siis leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 169–174 sisuliselt, et see piirdus vaid suurte rahvusvaheliste pankade või maksete töötajatega, kes suutsid saavutada vajaliku suuruse, et konkureerida olemasolevate aktsepteerivate pankadega. Ta märkis, et Morgan Stanley oli ainus võimalik turule tulev ettevõtja, kes oli väljendanud oma soovi sellele turule siseneda.

- 124 Tuleb märkida, et erinevalt hagejate väidetest ei ole selline analüüs õiguslikult ekslik.
- 125 Nimelt ühest küljest põhineb vastavalt eespool punktis 68 viidatud kohtupraktikale teatud turul konkurentsitingimuste uurimine mitte üksnes praegusel konkurentsil, milles asuvad kõnealusel turul juba tegutsevad ettevõtjad, vaid ka võimalikul konkurentsil.
- 126 Teisest küljest ilmneb Euroopa Kohtu praktikast samuti, et EÜ artikli 81 eesmärk sarnaselt muude asutamislepingus sätestatud konkurentsieeskirjadega on kaitsta peale konkurentide või tarbijate huvide ka turustruktuuri ning sellest tulenevalt konkurentsi kui sellist (Euroopa Kohtu 4. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas C-8/08: T-Mobile Netherlands jt, EKL 2009, lk I-4529, punkt 38, ja 6. oktoobri 2009. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ja C-519/06 P: GlaxoSmithKline Services jt vs. komisjon, EKL 2009, lk I-9291, punkt 63).
- 127 Järelikult ei rikkunud komisjon õigusnormi, nagu hagejad väitsid, ning järgis EÜ artikli 81 lõike 1 õiget tõlgendust, kui ta tugines vaidlusaluse tegevuse konkurentsi piirava mõju hindamisel võimalikule konkurentsile, mida esindas Morgan Stanley.

- 128 Mis puudutab täpsemalt vaidlustatud otsuse põhjendust 200, siis nagu eespool punktides 60–62 juba märgiti, tunnistab komisjon seal üksnes vastuseks hagejate poolt haldusmenetluse käigus esitatud argumentidele teatud tasemel konkurentsi olemasolu kõnealusel turul tegutsevate ettevõtjate vahel.
- 129 Siiski ei takista selline tunnistamine seda, et vaidlusalusel tegevusel võis olla konkurentsi piirav mõju, mille komisjon esile tõi.
- 130 Esiteks tähendaks hagejate argumentatsiooni järgmine, et vaidlusaluse tegevuse mõju võimalikule konkrentsile sõltub kõnealusel turul olemasoleva konkurentsi taseme uurimisest. Tuleb märkida, et selline argumentatsioon oleks vastuolus eespool punktis 68 viidatud väljakujunenud kohtupraktikaga, mille kohaselt peab teatud turul konkrentsitingimuste uurimine põhinema mitte üksnes praegusel konkrentsil, milles asuvad kõnealusel turul juba tegutsevad ettevõtjad, vaid ka võimalikul konkrentsil.
- 131 Teiseks võis komisjon kõnealuse turu omadusi arvestades õigustatult järeldada, et uue ettevõtja sisenemine turule oleks tugevdanud olemasolevat konkrentsi turul, mida iseloomustas suur koondumine. Järelikult ei ole vaidlustatud otsuse põhjendustes 187 ja 200 kasutatud väljend „võimalus tugevdada konkrentsi” ekslik, nagu väitsid hagejad.
- 132 Järelikult tuleb väite esimene osa tagasi lükata.

Väite teine osa, mis käsitleb kõnealusel turul esineva konkurentsi astme ekslikku analüüsi

– Poolte argumendid

- ¹³³ Hagejad leiavad, et komisjon ilmselgelt alahindas tehingute aktsepteerimise turul tegelikult esineva konkurentsi tugevust. Sisuliselt on hagejad nõus suurema osaga asjaoludest, mida komisjon arvesse võttis, kuid heidavad talle siiski ette nende valesi hindamist ja nendest kokkusobimatute järelduste tegemist. Nende asjaolude õige analüüs oleks pidanud viima komisjoni järelduseni, et tehingute aktsepteerimise turul valitses tugev konkurents.
- ¹³⁴ Esiteks tugines komisjon ekslikult kõnealusel turul tegutsevate ettevõtjate arvule ja turu konsolideerimistendentsile, kuna need näitajad ei ole iseenesest määravad konkurentsitaseme hindamiseks turul. Hagejate sõnul oleks komisjon pigem pidanud oma analüüsis tuginema järgmistele konkurentsiteguritele: võimalus siseneda turule, turuosade areng, kaubandusettevõtjate poolt aktsepteerivale pangale makstud tasude areng, hinnaväline konkurents ja kaubandusettevõtjate poolt aktsepteerivate pankade vahetamine.
- ¹³⁵ Teiseks heidavad nad komisjonile ette, et viimane ei teinud hagejate esitatud tõenditest kõiki järeldusi.

- 136 Esiteks toovad hagejad näitena välja, et komisjon järeldas, et faktiliste aktsepteerijate turule sisenemine aitab kaasa turu suuremale konsolideerimisele – sest need olevat üksnes asendanud oma *fronting*-partnerit sellele turul –, tunnistades samas, et need uued ettevõtjad võisid kaasa aidata aktsepteerimisteenuste parandamisele ja nende hinna vähendamisele. Hagejad rõhutavad sellega seoses, et vaidlustatud otsusest endast ilmneb, et teatud faktilised aktsepteerijad sidusid end pankadega, millel puudus kaartide väljastamise tegevus, või välismaiste pankadega.
- 137 Teiseks jättis komisjon ekslikult kõrvale selle fenomeni kui nišinähtuse (tunnistades samas, et teatud välismaised pangad on sisenenud Ühendkuningriigi tehingute aktsepteerimise turule), ehkki komisjonile kättesaadavatest tõenditest nähtus, et piiriüleste aktsepteerivate pankade osa kogukäibes suurenes aastatel 2002–2004 poole võrra. Lisaks heidavad nad komisjonile sisuliselt ette, et ta piirdus piiriüleste aktsepteerivate pankade praeguse konkurentsi uurimisega ning ei uurinud seega nende poolset võimalikku konkurentsi.
- 138 Kolmandaks märgivad hagejad, et komisjon tunnistab, et kõnealust turgu iseloomustavad lihtsad ja odavad menetlused aktsepteeriva panga vahetamiseks, ning väidavad, et komisjon oleks sellest pidanud järel dama, et see vahetamise lihtsus viis tugeva konkurentsi ni kõnealusel turul juba tegutsevate äriühingute vahel.
- 139 Kolmandaks heidavad hagejad komisjonile ette, et ta tugines kogemusele, mis tal oli viimasest juhtumist, kui üks pank 1996. aastal asjaomasele turule sisenes, uurimata tol ajal esinenud konkurentsi taset. Kollektiivsest ekspertiisiaruandest ilmneb, et konkurents sellel turul ei olnud sama tõhus, mistõttu ei ole see kogemus üldsegi asjassepuutuv.

140 Komisjon vaidleb vastu hagejate esitatud argumentide põhjendatusele ja palub need tagasi lükata.

– Üldkohtu hinnang

141 Sisuliselt leiavad hagejad, et komisjon alahindas nii praeguse kui ka võimaliku konkurentsi taset kõnealusel turul. Nad leiavad ka, et komisjon võttis põhjendamatult arvesse seda, millist mõju avaldas konkurentsile viimane asjaomasele turule sisenemine 1996. aastal.

142 Mis puudutab esiteks praegust konkurentsi kõnealusel turul, siis tuleb rõhutada, et komisjon võis oma analüüsis õiguspäraselt tugineda sellele, mitu ettevõtjat turul tegutseb, ja selle turu konsolideerimistendentsile, sest need kõnealuse turu struktuuri käsitlevad asjaolud on eespool punktis 126 viidatud kohtupraktikat silmas pidades eriti asjassepuutuvad.

143 Mis puudutab täpsemalt seda, kuidas mõjutasid mitu faktilist aktsepteerijat kõnealusel turul esinevat konkurentsi, siis leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 115, et valdava osa juhtude puhul asus faktiline aktsepteerija aktsepteerimisturul tegutseva panga asemele. Samuti rõhutas ta vaidlustatud otsuse põhjenduses 169 sisuliselt, et suurte pankade ja faktiliste aktsepteerijatena tegutsevate maksete töötajate olemasolu aitas kaasa turu konsolideerumisele, kuna neil oli tavaks võtta üle selliste kõige väiksemate aktsepteerivate pankade tegevus, kes soovisid sellelt turult lahkuda.

- 144 Tuleb sedastada, et see analüüs ei osutu ilmselgelt ekslikuks ja et hagejate kriitika selle suhtes ei ole veenev. Nii ei ole komisjoni lähenemisega, mis põhineb asjaomase turu struktuuril, vastuolus asjaolu, et faktilised aktsepteerijad võivad kaasa aidata aktsepteerimisteenuste parandamisele ja nende hinna langetamisele.
- 145 Mis puudutab hagejate näiteid faktilistest aktsepteerijatest, kes sidusid end pankadega, millel puudus kaartide väljastamise tegevus, või välismaiste pankadega, siis tuleb märkida, et need lepingud ei viinud üldiselt uue ettevõtja sisenemiseni kõnealusele turule, vaid sellega tugevdati turul juba tegutsevate aktsepteerivate pankade positsiooni.
- 146 Mis puudutab seda, et komisjon tunnistas lihtsate ja odavate menetluste olemasolu aktsepteeriva panga vahetamiseks, siis piisab, kui meenutada (nagu rõhutati eespool punktides 129–131), et komisjon võis õigustatult tunnistada, et kõnealusel turul tegutsevate ettevõtjate vahel esineb konkurents, järeldades samas, et võimaliku konkurenti välistamine piiras konkurentsi EÜ artikli 81 lõike 1 tähenduses.
- 147 Mis puudutab teiseks võimalikku konkurentsi kõnealusel turul, siis tuleb meenutada, et vaidlustatud otsuse põhjendustes 169–174 järeldas komisjon kõnealusel turul tuvastatud kõrgest koondumise ja konsolideerimise astmest, et võimalik konkurents võis tuleneda üksnes suurtest rahvusvahelistest pankadest või maksete töötajatest, kes suudavad saavutada vajaliku suuruse, et konkureerida olemasolevate aktsepteerivate pankadega. Komisjon võttis eelkõige arvesse asjaolu, et aktsepteerimistegevusega tegelemiseks ja kasumlikkuse tagamiseks peavad ettevõtjad suutma töötada oluliste mahtudega ja saavutada suure mastaabisäästu. Sellega seoses rõhutas ta, et tehingute aktsepteerimise valdkonnas on keskse tähtsusega, et aktsepteeritud tehingute pealt

saadud käive oleks kõrge, sest aktsepteerivate pankade peamine tulu, st kaubandusettevõtjatel võetavad tasud, arvutatakse protsendina teostatud tehingute väärtuse pealt.

- ¹⁴⁸ Tuginedes hagejate poolt haldusmenetluse käigus esitatud nimekirjale, leidis komisjon, et peale Morgan Stanley oli Ühendkuningriigis veel üheksa finantseerimisasutust, keda võis lugeda võimalikuks konkurendiks. Hagejad ei ole komisjoni sellele kaalutlusele otsesõnu vastu vaielnud.
- ¹⁴⁹ Nimelt käsitleb hagejate kriitika seda, et komisjon ei ole arvesse võtnud võimaliku konkurentsi, mis tuleneb piiriülestest aktsepteerivatest pankadest. Sellega seoses tuleb rõhutada, et vaatamata aastatel 2002–2004 piiriüleste aktsepteerivate pankade osa suurenemisele, millele hagejad viitavad, ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 65–68 (mille sisulist õigsust ei ole vaidlustatud), et 2004. aastal oli vaid 0,3% liitunud kaubandusettevõtjatest sõlminud lepingu peamiste piiriüleste aktsepteerivate pankadega. Seda arvu silmas pidades leidis komisjon õigustatult, et konkurentsitingimused Euroopa erinevate siseriiklike aktsepteerimisturgude vahel ei olnud piisavalt ühetaolised, et tehingute piiriülene aktsepteerimine võiks avaldada konkurentsivõimet kõnealusel turul tegutsevatele ettevõtjatele, ja et seetõttu tuli võimalikku konkurentsi hinnata Ühendkuningriigi turul tegutsevate ettevõtjate hulgas.
- ¹⁵⁰ Mis puudutab kolmandaks kriitikat selle kohta, et komisjon võttis arvesse viimast asjaomasele turule sisenemist 1996. aastal, siis piisab, kui rõhutada, et komisjon ei lähtunud ekslikest põhjendustest, kui ta analüüsis seda, millist mõju avaldas konkurentsile vaidlustatud otsuse vastuvõtmise hetke arvestades viimane sisenemine asjaomasele turule.

151 Lisaks ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 181, et see sisenemine toimus hindade languse kontekstis, kusjuures selle panga sisenemine nimetatud turule aitas langust kiirendada. Seega esineb vaieldamatu sarnasus turuolukorraga asjaomasel perioodil, mida iseloomustas samuti kaubandusettevõtjatele kehtestatud hindade langus. Järelikult tõendab see näide, et asjaolu, et võrdlusturul hinnad langevad seal tegutsevate ettevõtjate vahelise konkurentsi tõttu, ei mõjuta kuidagi seda mõju konkurentsile, mis võib olla uuel turule sisenejal. Käesoleva juhtumi asjaolusid arvestades oli see järelikult eriti asjasepuutuv.

152 Seega tuleb väite teine osa tagasi lükata.

Väite kolmas osa, mis käsitleb ebapiisavat ja ekslikku analüüsi Morgan Stanley liikmeks võtmata jätmise mõju kohta konkurentsile

– Poolte argumendid

153 Hagejad väidavad, et komisjon rikkus oma kohustust viia läbi võrdlev uurimine ühelt poolt konkurentsiolukorra kohta kõnealusel turul ilma Morgan Stanley'ga ja teiselt poolt olukorra kohta, kus Morgan Stanley oleks Visa võrku vastu võetud enne 2006. aasta septembrit.

- 154 Esimese etteheitena märgivad hagejad, et komisjon rikkus õigusnormi, kui ta ei kohaldanud eespool punktis 67 viidatud kohtuotsusest *European Night Services jt vs. komisjon* tulenevaid kriteeriume Morgan Stanley võimalustele turule siseneda, piirdudes vaid selle panga väljendatud kavatsusega siseneda Ühendkuningriigi aktsepteerimisturule.
- 155 Hagejad vastandavad komisjoni analüüsi Morgan Stanley võimalusest siseneda Ühendkuningriigi aktsepteerimisturule ning vaidlustatud otsuses tehtud analüüsi seoses Discoveri süsteemi võimaliku sisenemisega Euroopa maksekaartide süsteemide turule, mille puhul komisjon viitas, et puuduvad tõendid, näiteks ametliku sisenemise teade, mis näitaksid sisenemisstrateegia rakendamist. Nad näevad selles vaidlustatud otsuses viidatud Üldkohtu 3. aprilli 2003. aasta otsusest kohtuasjas T-114/02: *BaByliss vs. komisjon* (EKL 2003, lk II-1279) tulenevate kriteeriumide ranget kohaldamist. Nad heidavad komisjonile ette, et ta ei arvestanud samu kriteeriume, kui ta üritas kindlaks määrata, kas Morgan Stanley'l oli võimalik tulla Ühendkuningriigi aktsepteerimisturule.
- 156 Komisjoni analüüsi teoreetiline laad on samuti vastuolus tema suunistega vertikaalpiirangute kohta (EÜT 2000, C 291, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 390).
- 157 Teise etteheitena märgivad hagejad, et komisjon võttis eelduseks, et kui Morgan Stanley oleks Visa võrgu liikmeks võetud, oleks ta sisenenud aktsepteerimisturule üksnes selle panga väidetava „püsiva kavatsuse” alusel, mida ükski iseseisev tõend ei kinnita. Nad leiavad, et Morgan Stanley ei soovinud Visa võrgu liikmeks saada, et rakendada aktsepteerimisega seotud konkreetset strateegiat, nagu väidab komisjon, vaid et Morgan Stanley't huvitas vaid võimalus väljastada Visa kaarte. Sellega seoses vaidlevad nad vastu sellele, kuidas komisjon tõlgendas Morgan Stanley kaebust.

- 158 Nad väidavad, et Morgan Stanley väljendatud kavatsus siseneda aktsepteerimisturule ilmnes alles pärast kaebuse esitamist ühes sisedokumendis – 2002. aasta juunist pärit strateegilises kavas Euroopa kaubandusettevõtjatega lepingute sõlmimiseks – ja et see dokument ei oma tõendusjõudu. Nad väidavad samuti, et teine dokument, millele komisjon tugineb – Morgan Stanley poolt rakendatud kava –, on üks osa teise asjaolude ülevaate kirja 57. lisast ning see tuleb eespool punktides 42–44 esitatud põhjustel vastuvõetamatuks tunnistada. Igal juhul ei ole sellel tõendusjõudu. Nad leiavad samuti, et komisjon jättis ekslikult arvestamata asjaolu, et Morgan Stanley ei üritanud pärast Visa võrgu liikmeks saamist aktsepteerimisturule siseneda, vaid keskendus üksnes Visa kaartide väljastamisele, mis oli hagejate sõnul tema tõeline eesmärk.
- 159 Kolmandas etteheites märgivad hagejad, et komisjon ei uurinud ise põhjalikult Morgan Stanley turule sisenemise võimalikku mõju asjaomasel turul esinevale konkurentsile. Morgan Stanley turule sisenemisest konkurentsile tulenevaid positiivseid tagajärgi käsitlevad komisjoni järeldused on vaid kinnitamata väited.
- 160 Hagejad väidavad eelkõige, et Morgan Stanley ei olnud turu omadusi arvestades suuteline pakkuma lisaväärtust sellel turul juba pakutud teenuste kvaliteedile ja hinnale. Nad vaidlevad vastu ka erinevatele asjaoludele, mis komisjon tõi esile selleks, et kvalifitseerida Morgan Stanley „tõhusaks, oluliseks ja kogenud ettevõtjaks”. Isegi kui oletada, et see vastab tõele, ei eristaks see teda kuidagi teistest aktsepteerivatest pankadest, kes juba tegutsevad kõnealusel turul. Ükski komisjoni esitatud tõend ei näita Morgan Stanley mis tahes paremust võrreldes juba turul tegutsevate aktsepteerivate pankadega.
- 161 Komisjon palub need väited tagasi lükata.

– Üldkohtu hinnang

- 162 Mis puudutab hagejate esimest etteheidet, mille kohaselt komisjon kohaldas ekslikku õiguslikku kriteeriumi, kui ta hindas Morgan Stanley võimalust siseneda kõnealusele turule, siis vaieldakse sellega sisuliselt vastu Morgan Stanely kui võimaliku konkurendi staatuse tõendamisele komisjoni poolt.
- 163 Tuleb märkida, et hagejate kriitika põhineb peamiselt asjaolul, et komisjon rahuldus vaid Morgan Stanley väljendatud kavatsusega siseneda kõnealusele turule.
- 164 Hagejad viitavad ka „võimaliku tarnija” määratlusele, mille komisjon esitas suunistes vertikaalpiirangute kohta. Nad meenutavad, et sellest tuleneb, et võimalus siseneda turule ei ole piisav, kui see on vaid teoreetiline, ja turule peab olema võimalik tulla ühe aasta jooksul.
- 165 Esiteks tuleb märkida, et Morgan Stanley kavatsus tulla kõnealusele turule ei ole ainus asjaolu, millele komisjon tugines, et järeldada, et Morgan Stanley on võimalik konkurent. Nimelt ilmneb vaidlustatud otsusest ja eelkõige selle põhjendustest 190–198, et komisjon tegi selle järelduse sisuliselt kahe põhjenduste rühma alusel, mis puudutasid tõepoolest Morgan Stanley kavatsust siseneda kõnealusele turule, aga ka tema suutlikkust seda teha. Mis puudutab teist aspekti, siis leidis komisjon, et Morgan Stanley’l oli kaubandusettevõtjatega lepingute sõlmimisel pikk kogemus. Ta viitas ka kogemusele, mille Morgan Stanley oli MasterCardi süsteemi liikmena omandanud

neljapoolsele võrgule omastele sätete ja menetluste valdkonnas. Selle põhjal järeltas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 198 järgmist:

„[A]ktsepteerimisturgude koondumise raames [...] on Morgan Stanley üks vähestest laia haardega rahvusvahelistest pankadest, keda võib lugeda Euroopa mastaabis tö-sisteks võimalikeks aktsepteerivateks pankadeks. Ta väljendas oma kavatsust tulla mitme Ühendkuningriigi ja EMP liikmesriigi aktsepteerimisturule ning ka huvi piiri-ülese aktsepteerimistegevuse suhtes, mis ilma Visa litsentsita on talle samuti keelatud valdkond.”

¹⁶⁶ Teiseks, mis puudutab õiguslikke kriteeriume, mida tuleb kohaldada, et kontrolli-da, kas Morgan Stanley oli asjaomasel turul võimalik konkurent, siis ilmneb eespool punktides 68 ja 69 viidatud kohtupraktikast, et komisjon pidi kontrollima, kas ilma tema suhtes sätte kohaldamiseta oleksid esinenud tegelikud ja konkreetset võimalu-sed, et see pank tuleb Ühendkuningriigi aktsepteerimisturule ja konkureerib seal juba tegutsevate ettevõtjatega.

¹⁶⁷ Samuti ilmneb kohtupraktikast, et selline tõendamine ei saa põhineda vaid oletusel, vaid seda peab kinnitama faktidega või asjaomase turu struktuurianalüüsiga (vt selle kohta eespool punktis 67 viidatud kohtuotsus *European Night Services jt vs. komis-jon*, punktid 142–145). Nii ei saa ettevõtjat lugeda võimalikuks konkurendiks, kui tema turule sisenemine ei vasta elujõulisele majandusstrateegiale (vt selle kohta ja analoogia alusel 4. juuli 2006. aasta otsus kohtuasjas T-177/04: *easyJet vs. komisjon*, EKL 2006, lk II-1931, punktid 123–125).

- 168 Sellest tuleneb tingimata, et ehkki ühe ettevõtja kavatsus turule siseneda võib olla oluline kontrollimaks, kas teda võib lugeda võimalikuks konkurendiks viidatud turul, on sellise määratluse aluseks olev keskne asjaolu siiski tema suutlikkus kõnealusele turule siseneda.
- 169 Sellega seoses tuleb meenutada, et piirang võimalikule konkurentsile, mida võib endast kujutada väljaspool turgu asuv ettevõtja, ei saa sõltuda sellest, et tõendatakse nimetatud ettevõtja kavatsust lähiajal viidatud turule siseneda. Nimelt võib ettevõtja pelk olemasolu kujutada endast sellel turul praegu tegutsevatele ettevõtjatele avaldatavat konkurentsipurvet, mis seisneb ohus, et uus konkurent siseneb turule, kui selle turu atraktiivsus muutub.
- 170 Mis puudutab küsimust, kas komisjoni poolt suunistes vertikaalpiirangute kohta välja töötatud kriteeriume tuleb samuti arvesse võtta, siis tuleb rõhutada, et juhtumi asjaolusid arvestades ei näi olevat asjakohane hagejate viide nimetatud suunistes esitatud „võimaliku tarnija” määratlusele. Pigem tuleb viidata sisuliselt küll võrdväärsele „võimaliku konkurendi” määratlusele, mis on esitatud suunistes [EÜ] artikli 81 kohaldatavuse kohta horisontaalkoostöö kokkulepete suhtes (EÜT 2001, C 3, lk 2; ELT eriväljaanne 08/02, lk 25; edaspidi „koostöökokkulepete suunisted”).
- 171 Nimelt täpsustati koostöökokkulepete suuniste 9. joonealuses märkuses, et „[e]ttevõtjat käsitletakse võimaliku konkurendina, kui on tõendeid selle kohta, et kokkuleppe puudumise korral on kõnealune ettevõtja suuteline tegema ja tõenäoliselt teeb vajalikke lisainvesteeringuid või kandma muid vajalikke üleminekukulusid, et pääseda asjakohasele turule, kui suhtelised hinnad vähehaaval, kuid järjekindlalt tõusevad”. Lisaks peab „[s]elline hinnang [...] olema realistlik ja ei piisa lihtsalt teoreetilisest turule

pääsemise võimalusest”. Samuti on mainitud, et „[t]urule tuleb tulla piisavalt kiiresti, et võimaliku uue turuletulija oht piiraks turul osalejate käitumist” ja et „[t]avaliselt tähendab see seda, et turule tuleb tulla lühikese aja jooksul”. Sellega seoses viitab komisjon ühe aasta pikkusele tähtajale, rõhutades, et „[ü]ksikjuhtudel võib arvesse võtta ka pikemaid ajavahemikke” ja et „[k]õnealuse tähtaja määramise olulise kriteeriumina võib kasutada ajavahemikku, mida turul juba aktiivselt tegutsevad äriühingud vajavad oma tootmisvõimsuste kohandamiseks”.

- 172 Tuleb märkida, et selline määratlus kordab eespool punktides 166 ja 167 mainitud kohtupraktikast tulenevaid kriteeriume, täpsustades neid. Järelikult, kuna see ei näi olevat vastuolus asjassepuutuva kohtupraktikaga, võib seda arvesse võtta, et kontrollida, kas komisjon luges Morgan Stanley õigustatult võimalikuks konkurendiks.
- 173 Kolmandaks, mis puudutab nende kriteeriumide kohaldamist siinsele juhtumile, siis tuleb rõhutada, et hagejad ei vaidle vastu komisjoni hinnangutele Morgan Stanley suutlikkuse kohta siseneda kõnealusele turule, nagu nad kohtuistungil otsesõnu ka tunnistasid.
- 174 Nii on hagejate kriitika, mis tugineb peamiselt sellele, et Morgan Stanley’l puudus väidetavalt kavatsus siseneda kõnealusele turule, põhiliselt esitatud hinnangute kohta, mis eespool punktides 166–169 esitatud põhjustel ei saa olla keskne asjaolu, mis võimaldaks hinnata Morgan Stanley võimalikuks konkurendiks kvalifitseerimise põhjendatust.

- 175 Igal juhul ei saa komisjonile ette heita, et ta võttis arvesse võimalust, et Morgan Stanley siseneb turule olukorras, kus ei esine vaidlusalust tegevust.
- 176 Seega esiteks ei näi olevat hagejate kriitika, mis põhineb asjaolul, et Morgan Stanley ei võtnud ühtegi konkreetset meedet turule sisenemiseks, juhtumi asjaolusid arvestades põhjendatud.
- 177 Ühest küljest, kuna Visa võrgu liikmestaatus on aktsepteerimisturule sisenemise vajalik eeldus, ei saa teha järeldusi sellest, et Morgan Stanley ei võtnud meetmeid (nagu sisenemisstrateegia) enne liitumist Visaga 22. septembril 2006. Niisiis ja ilma, et oleks vaja uurida, kas komisjon jättis arvestamata hagejate poolt eespool punktis 155 viidatud kohtuotsuses *BaByliss vs. komisjon* kasutatud kriteeriumid, piisab, kui märkida, et käesoleva juhtumi asjaolud erinevad viidatud kohtuotsuse aluseks olnud asjaoludest.
- 178 Teisest küljest, mis puudutab asjaolu, et Morgan Stanley ei teinud ühtegi sammu, et siseneda aktsepteerimisturule pärast liitumist, siis tuleb meenutada, et ta võeti liikmeks enam kui kuus aastat pärast sellekohase taotluse esitamist. Seega ei saa järeldada midagi selle kohta, milline võis olla Morgan Stanley kavatsus või milline oleks olnud tema käitumine olukorras, kui ta oleks Visa liikmeks saanud varasemal kuupäeval.
- 179 Teiseks, ehkki Morgan Stanley ei viidanud 12. aprillil 2000 komisjonile esitatud kaebuses otsesõnu aktsepteerimisturule, viitavad siiski vähemalt kaks Morgan Stanley'lt pärit dokumenti kõnealusele turule.

- 180 Ühest küljest rõhutas Morgan Stanley otsesõnu High Court of Justice'ile 27. septembril 2000 esitatud taotluses, et sätte kohaldamise tagajärjel takistati tal siseneda Ühendkuningriigi aktsepteerimisturule.
- 181 Teisest küljest koostas Morgan Stanley 2002. aasta juunis vastu võetud strateegilise kava Euroopa kaubandusettevõtjatega lepingute sõlmimiseks. Vastab tõele, et see esitati hagejatele vaid mittekonfidentsiaalses versioonis, milles rida asjaolusid oli kustutatud. Siiski ilmnevad sellest hagejatele edastatud dokumendist erinevad asjaolud, mis on seotud Ühendkuningriigi ja teiste EMP liikmesriikide aktsepteerimisturgude analüüsiga. Samuti võimaldab see ette näha, milline oleks olnud Morgan Stanley sisenemisstrateegia.
- 182 Mis puudutab nende kahe dokumendi tõendusjõudu, siis tuleb meenutada, et liidu õiguses kehtib tõendite vaba hindamise põhimõte ning ainus asjakohane kriteerium esitatud tõendite hindamisel on nende usaldusväärsus (Üldkohtu 8. juuli 2004. aasta otsus kohtuasjas T-44/00: Mannesmannröhren-Werke vs. komisjon, EKL 2004, lk II-2223, punkt 84). Niisiis tuleb asjaolu tõendusjõu hindamiseks esiteks kontrollida dokumendis sisalduvate andmete tõepärasust. Seega tuleb arvesse võtta eriti dokumendi päritolu, dokumendi koostamise asjaolusid, dokumendi adressaati ja seda, kas dokumendi sisu arvestades näib see mõistlik ja usutav (Üldkohtu eespool punktis 56 viidatud kohtuotsus Cimenteries CBR vs. komisjon, punkt 1838, 27. septembri 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP ja T-61/02 OP: Dresdner Bank jt vs. komisjon, EKL 2006, lk II-3567, punkt 121).
- 183 On tõsi, et need kaks dokumenti pärinevad Morgan Stanley'lt, need võeti vastu haldusmenetluse ajal ja et need asjaolud mõjutavad nende tõendusjõudu.

- 184 Siiski, nagu rõhutati eespool punktis 177 ja arvestades juhtumi asjaolusid, oli Visa liikmestaatus aktsepteerimisturule sisenemise vajalik eeldus ning komisjonil ei olnud võimalik tugineda suurema tõendusjõuga asjaoludele, näiteks sisenemisstrateegia rakendamisele.
- 185 Lisaks kinnitab nende tõendite tõendusjõudu komisjoni välja toodud asjaolu, et Morgan Stanley'l oli teistel turgudel kaubandusettevõtjatega lepingute sõlmimisel pikk kogemus.
- 186 Seetõttu oli võimalus, et Morgan Stanley siseneb kõnealusele turule, mitte pelgalt teoreetiline, vaid vastupidi tõenäoline. Seetõttu võis komisjon Morgan Stanley avaldustest õigustatult järeldada, et viimasel on kavatsus siseneda kõnealusele turule.
- 187 Kuna eelnevast tuleneb, et esiteks ei vaielda vastu komisjoni hinnangutele Morgan Stanley suutlikkuse kohta siseneda kõnealusele turule ja teiseks ei olnud Morgan Stanley poolt kõnealusele turule sisenemine pelgalt teoreetiline, tuleb järeldada, et komisjon ei rikkunud õigusnormi, kui ta kvalifitseeris Morgan Stanley võimalikuks konkurendiks. Seetõttu tuleb esimene etteheide tagasi lükata.
- 188 Seda järeldust ei kõiguta asjaolu, et komisjon ei andnud hinnangut sellele, kui kaua oleks Morgan Stanley'l kulunud kõnealusele turule sisenemiseks, olles nii ilmses vastuolus koostöökokkulepete suunistes esitatud määratlusega, mis viitab aastasele tähtajale.

- 189 Selle eespool punktis 171 esitatud määratluse lugemisest ilmneb, et keskne asjaolu on nõue, et võimalik turule sisenemine saab toimuda piisavalt kiiresti, et see mõjutaks turul tegutsevaid ettevõtjaid, kusjuures aastane tähtaeg on esitatud vaid näitlikult.
- 190 Komisjon leidis vaidlustatud otsuse põhjenduses 186, et esinevad „tegurid, mis soodustavad uusi turule sisenejaid”, nende hulgas on kaubandusettevõtjatele kättesaadavad lihtsad ja soodsad menetlused aktsepteeriva panga vahetamiseks. Tuleb märkida, et see asjaolu, mida hagejad ei vaidlusta, vaid esitavad oma argumentide toetuseks, koos teiste teguritega, mida komisjon esitas, et tõendada Morgan Stanley suutlikkust siseneda kõnealusele turule (vaidlustatud otsuse põhjendused 193–198), ja mille hulgas on tema pikk kogemus kaubandusettevõtjatega lepingute sõlmimisel, võivad tõendada, et kõnealune sisenemine oleks toimunud piisavalt kiiresti vastavalt komisjoni poolt koostöökokkulepete suunistes esitatud võimaliku konkurendi määratlusele. Järelikult on komisjoni analüüs kooskõlas mitte üksnes eespool punktides 166 ja 167 esitatud kohtupraktikaga, vaid ka tema enda kriteeriumidega, mis on esitatud koostöökokkulepete suunistes.
- 191 Mis puudutab hagejate teist etteheidet, et komisjon leidis ekslikult, et Morgan Stanley oleks sisenenud asjaomasele turule, siis tuleb see tagasi lükata eespool punktides 175–186 esitatud põhjustel, ilma et oleks vaja uurida, kas Morgan Stanley raken-dusprogramm, mis on esitatud teise asjaolude ülevaate kirja 57. lisas, oli vastuvõetav tõend.
- 192 Tulemuslik ei ole ka hagejate kolmas etteheide, et komisjon ei uurinud põhjalikult Morgan Stanley turule sisenemise võimalikku mõju.

- 193 Esiteks tuleb rõhutada, et selles kontekstis kordavad hagejad oma analüüsi, milles üritati panna analüüs vaidlustatud tegevuse mõju kohta võimalikule konkurentsile sõltuvusse turul hetkel esineva konkurentsi uurimisest. Nagu eespool punktis 130 juba rõhutati, ei saa sellise arutluskäiguga kaasa minna.
- 194 Teiseks ja igal juhul tuleb märkida, et selle etteheite raames esitatud hagejate argument tugineb faktiliselt ekslikule eeldusele, et kõnealusel turul oli kõrge konkurentstase. Nagu selle väite esimesele osale antud vastuses rõhutati, ei ole asjaoluga, et hetkel turul tegutsevate ettevõtjate vahel valitses teatud konkurents, vastuolus komisjoni järeldused, et kõnealune turg oli väga koondunud.
- 195 Mis puudutab väga väheste konkurentidega turgu, siis võis komisjon õiguspäraselt järeldada, et uue ettevõtja sisenemine turule oleks iseenesest parandanud konkurentsiolukorda, ilma et ta peaks tõendama, et sellel ettevõtjal oli olemasolevate ettevõtjatega võrreldes mis tahes paremus.
- 196 Järelikult on ainetu arutelu, mis puudutab Morgan Stanley suhtelist võimekust võrreldes kõnealusel turul juba tegutsevate ettevõtjatega, sest hagejad ei vaidle vastu tema suutlikkusele sellele turule siseneda. Seega ei tule analüüsida hagejate argumente, milles vaidlustatakse Morgan Stanley kogemust ja kvalifikatsiooni.

197 Seega tuleb väite kolmas osa ja järelikult ka väide tervikuna tagasi lükata.

198 Silmas pidades eespool toodut, tuleb tühistamisnõuded tagasi lükata.

B – Trahvi tühistamise või vähendamise nõue

199 Esimese võimalusena leiavad hagejad, et siinses asjas on trahvi määramisel rikutud õigusnormi ja tehtud kaalutlusvigu, ning paluvad tühistada neile määratud trahvi. Teise võimalusena paluvad nad Üldkohtul vähendada määratud trahvi.

1. Neljas väide, mis käsitleb õigusnormi rikkumisi ja kaalutlusvigu trahvi määramisel

200 See väide koosneb kolmest osast, mis puudutavad esiteks võrdse kohtlemise ja õiguskindluse põhimõtete rikkumist ning põhjenduste puudumist, teiseks seda, et on rikutud kohustust võtta vaidlustatud otsus vastu mõistliku aja jooksul, ja kolmandaks seda, et ei ole arvesse võetud kahtlust selles osas, kas vaidlusalune tegevus on õigusrikkumine.

a) Väite esimene osa, mis käsitleb võrdse kohtlemise ja õiguskindluse põhimõtete rikkumist ning põhjenduste puudumist

Poolte argumendid

- ²⁰¹ Hagejad heidavad komisjonile ette, et neile määrati trahv, ehkki sättest oli komisjonile määruse nr 17 alusel teatatud. Nad rõhutavad esiteks, et komisjoni poolt trahvi arvutamiseks valitud lähtepunkt ei olnud nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) jõustumise kuupäev, vaid vastuväiteteatise kättesaamise kuupäev. Nii tunnistas komisjon ise, et esineb õiguspärane ootus, et kuni selle kuupäevani on nad trahvide eest kaitstud. Nad märgivad seejärel, et see on ainus juhtum, kus komisjon määras määruse nr 1/2003 alusel trahvi teatatud kokkuleppe eest.
- ²⁰² Lisaks andsid toimiku eest vastutavad ametnikud korduvalt mõista, et käesolev juhtum ei ole selline, milles määratakse trahv.
- ²⁰³ Hagejad võrdlevad neile trahvi määramist komisjoni seisukohaga kahes nende arvates võrreldavas juhtumis, tuues välja vastavalt MasterCardi (juhtum COMP/34.579, edaspidi „MasterCardi juhtum”) ja Groupement des cartes bancaires’i (juhtum COMP/38.606, edaspidi „GCB juhtum”) kohta tehtud otsused. Nad väidavad, et komisjon ei määranud nendes trahvi, kuna vaidlusalustest meetmetest oli komisjonile teatatud määruse nr 17 alusel. Mis puudutab nimelt GCB juhtumit, siis märgivad

hagejad sisuliselt, et see oli palju raskem kui käesolev juhtum, sest esiteks oli käsitusel mitte üksnes tagajärjest, vaid ka eesmärgist tulenev konkurentsipiirang, ja teiseks oli käsitletud meetmel mõju kuni komisjoni otsuse tegemiseni.

204 Hagejad vaidlevad vastu komisjoni poolt kostja vastuses esile toodud erinevustele.

205 Esiteks leiavad hagejad, et asjassepuutumatu on erinevus seoses asjaoluga, et MasterCardi juhtumis ei mainitud vastuväiteteatis trahvi võimalust. Oluline oli põhjus, miks komisjon võttis MasterCardi juhtumis erineva seisukoha juba alates vastuväiteteatisest, mille kohaselt ta ei pidanud trahvi määrama vaid seetõttu, et teatamine oli toimunud.

206 Teiseks vaidlevad hagejad vastu sellele, et vaidlusalusel tegevusest ei olnud komisjoni teavitatud. Kõigepealt märgivad nad, et vaidlustatud otsusest endast ja eeskätt selle 312. joonealusel märkusest ilmneb, et Morgan Stanley'le teatati sätte kohaldamisest ja just see asjaolu õigustas kaitset trahvi eest kuni vastuväiteteatiseni. Seejärel säilitasid nad selle seisukoha terve haldusmenetluse jooksul, ilma et komisjon oleks kordagi neile selles küsimuses vastu vaielnud. Lõpuks meenutavad hagejad igal juhul, et nad teatasid 1990. aastal komisjonile mitte üksnes sättest, vaid ka sellest, et nad pidasid Morgan Stanley't konkurendiks. Sellest ajast saadik on kõik komisjonile teatatud Visa sise-eeskirjade erinevad redaktsioonid viidanud sellele, et Morgan Stanley't loeti Visa konkurendiks. Lisaks teavitati komisjoni alates 2000. aasta juulist või augustist vastuseks informatsiooninõudele põhjustest, miks Morgan Stanley ei vastanud liitumistingimustele.

- 207 Kolmandaks, mis puudutab võrdlust GCB juhtumiga, siis väidavad hagejad, et kuna kõnealuse meetme mõju kestis selle peatamisele vaatamata, ei saa see õigustada nende kahjuks toimuvat erinevat kohtlemist. Lisaks märgivad nad, et MasterCardi juhtum ei peatatud vaidlustatud meedet ja et sellegipoolest ei määratud mingit trahvi.
- 208 Hagejad järelavad eelnevast, et on rikutud nii võrdse kohtlemise kui ka õiguskindluse põhimõtet. Kuna komisjon ei selgitanud seda küsimust vaidlustatud otsuses, siis on hagejate arvates rikutud ka põhjendamiskohustust.
- 209 Komisjon vaidleb hagejate väidetele vastu.

Üldkohtu hinnang

- 210 Mis puudutab esiteks õiguskindluse põhimõtte rikkumist käsitlevat etteheidet, siis tuleb rõhutada, et isegi kui oletada, et mitte üksnes sätet, vaid kogu vaidlusalust tegevust võiks pidada komisjonile teatatuks, ei saa nõustuda hagejate selgitustega.
- 211 Esiteks, komisjoni võimalus määrata trahv kokkuleppe eest, millest oli talle teatatud määruse nr 17 alusel, tuleneb määruse nr 1/2003 artikli 34 lõikest 1, mis täpsustab, et teatised kaotavad kehtivuse alates selle määruse kohaldamise kuupäevast. Sellest tuleneb tingimata, et kaitse trahvide eest seoses määruse nr 17 artikli 15 lõike 5 alusel teatatud kokkulepetega lõpeb alates määruse nr 1/2003 jõustumisest. Seetõttu on

komisjonil igal juhul õigus määrata trahv hagejatele vaidlusaluse tegevuse jätkamise eest pärast määruse nr 1/2003 jõustumist. Komisjon täitis seda kohustust, võttes trahvi kindlaksmääramisel lähtepunktiks vastuväiteteatise esitamise 2. augustil 2004, mis toimus hiljem kui määruse nr 1/2003 jõustumine 1. mail 2004.

²¹² Teiseks tuleb meenutada, et komisjonil on trahvisummade kindlaksmääramisel hindamisruum, sest need on konkurentsipoliitika instrument (Üldkohtu 6. aprilli 1995. aasta otsus kohtuasjas T-150/89: *Martinelli vs. komisjon*, EKL 1995, lk II-1165, punkt 59). See hindamisruum laieneb tingimata ka otsusele, kas määrata trahv või mitte (Üldkohtu 22. oktoobri 1997. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-213/95 ja T-18/96: *SCK ja FNK vs. komisjon*, EKL 1997, lk II-1739, punkt 239).

²¹³ Kolmandaks, mis puudutab täpsemalt asjaolu, et komisjon ei ole minevikus määranud trahve oma tagajärje tõttu konkurentsi piiranud meetmete eest, siis ei saa see võtta võimalust määrata trahvi, kui see on vajalik ühenduse konkurentsipoliitika elluviimise tagamiseks. Vastupidi, konkurentsieskirjade tõhus kohaldamine nõuabki seda, et komisjon saaks igal hetkel kohandada trahvide taset vastavalt kõnealuse poliitika vajadustele (vt selle kohta ja analoogia alusel Euroopa Kohtu 28. juuni 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P: *Dansk Rørindustri jt vs. komisjon*, EKL 2005, lk I-5425, punkt 169 ja seal viidatud kohtupraktika).

²¹⁴ Lõpuks, neljandaks tuleb rõhutada, et hagejaid teavitati alates vastuväiteteatise saatmisest sellest, et komisjon kavatses trahvi määrata.

- 215 Järelikult ei rikkunud komisjon õiguskindluse põhimõtet, kui ta määras hagejatele käesolevas asjas trahvi.
- 216 Mis puudutab teiseks etteheidet võrdse kohtlemise põhimõtte väidetava rikkumise kohta, siis väidavad hagejad sisuliselt, et komisjon oleks pidanud nende suhtes kasutama sama lähenemist kui MasterCardi ja GCB juhtumite puhul.
- 217 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb küll, et võrdse kohtlemise ja mittediskrimineerimise üldpõhimõte keelab ühelt poolt, et sarnaseid olukordi koheldakse erinevalt, ja teiselt poolt, et erinevaid olukordi koheldakse sarnaselt, välja arvatud juhul, kui niisugune kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt Euroopa Kohtu 15. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-110/03: Belgia vs. komisjon, EKL 2005, lk I-2801, punkt 71 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 218 Siiski otsustab komisjon trahvi määramise otstarbekuse üle oma kaalutusõigust kasutades iga juhtumi asjaolude pinnalt eraldi, karistades nii tuvastatud rikkumise eest ja kaitstes konkurentsioiguse tõhusust (eespool punktis 212 viidatud kohtuotsus SCK ja FNK vs. komisjon, punkt 239).
- 219 Igal juhul, isegi kui komisjon eksis, kui ta ei määranud trahve MasterCardi ja GCB juhtumites, tähendab hagejate argumentatsioon, et nad viitavad enda huvides teise isiku kasuks toime pandud õigusvastasele teole, mis on aga vastuolus seaduslikkuse põhimõttega (vt Üldkohtu 16. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-120/04: Peróxidos Orgánicos vs. komisjon, EKL 2006, lk II-4441, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 220 Järelikult tuleb võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist käsitlev etteheide tagasi lükata.
- 221 Mis puudutab kolmandaks põhjendamiskohustuse rikkumist käsitlevat etteheidet, siis ilmneb väljakujunenud kohtupraktikast, et trahvide määramisel konkurentsioiguse alusel täidab komisjon oma põhjendamiskohustust, kui ta märgib oma otsuses hindamise alused, mis võimaldasid tal mõõta rikkumise raskusastet ja kestust, ilma et tal oleks kohustust esitada üksikasjalikumat selgitust või arvandmeid trahvide arvutamiseviisi kohta (vt Üldkohtu 8. oktoobri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-68/04: SGL Carbon vs. komisjon, EKL 2008, lk II-2511, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika). Tuleb märkida, et kuigi need asjaolud, mis on seotud hagejatele süüks arvatud rikkumise raskuse ja kestusega, puudutavad esmajärjekorras trahvisumma kindlaksmääramist, võivad need ka aidata mõista, miks komisjon leidis, et on asjakohane trahvi määrata. Niisiis, kuna vaidlustatud otsuse põhjendustes 350–370 on esitatud nõutud hindamiselemendid, tuleb käesolev etteheide tagasi lükata.
- 222 Lõpuks, neljandaks, mis puudutab hagejate viiteid komisjoni ametnike väidetavatele avaldustele, siis ei ilmne hagejate menetluskohustustest, et nad väidavad, et sellised avaldused tekitasid mis tahes õiguspärase ootuse, et trahvi ei määrata. Isegi kui oletada, et see on nende argumentide mõte, tuleb märkida, et nende õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele tuginemiseks vajalikud tingimused ei ole igal juhul täidetud.
- 223 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt laieneb see põhimõte igale eraõiguslikule isikule, kes on olukorras, kus ilmneb, et haldusasutus on tekitanud tal põhjendatud lootusi, kusjuures selle põhimõtte rikkumisele ei saa viidata, kui puuduvad volitatud ja usaldusväärsetest allikatest pärit täpsed, tingimusteta ja ühtlangedavad tagatised, mille haldusasutus on talle andnud (vt Üldkohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus liidetud

kohtuasjades T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ja T-252/01: Tokai Carbon jt vs. komisjon, EKL 2004, lk II-1181, punkt 152 ja seal viidatud kohtupraktika).

224 Tuleb märkida, et avaldusi, millele hagejad viitavad, ei saa lugeda täpseteks, tingimusteta ja ühtelangevateks tagatisteks, nagu hagejad näivad ka ise tunnistavat, tuginedes oma menetlusdokumentides „avaldustele, mis annavad mõista”, et komisjon ei leidnud, et tegu on juhtumiga, kus ta määrab trahvi.

225 Kõike eelnevat silmas pidades tuleb seega väite esimene osa tagasi lükata.

b) Väite teine osa, mille kohaselt on rikutud kohustust võtta vaidlustatud otsus vastu mõistliku aja jooksul

Poolte argumendid

226 Hagejate sõnul on haldusmenetluse enam kui seitsme aasta pikkune kestus lubamatu ning põhjustas neile olulist kahju, mistõttu on õigustatud trahvi tühistamine. Ilma selle viivitusega oleks komisjon vaidlustatud otsuse vastu võtnud määruse nr 17 alusel ja järelikult ei oleks mingit trahvi määratud. Nad meenutavad, et määruse nr 17

artikli 15 lõike 6 alusel on võimalik trahvi määrata teatatud kokkuleppe eest üksnes siis, kui on vastu võetud ametlik otsus tühistada kaitse trahvi eest. Komisjon ei võtnud sellist otsust vastu, kuigi Morgan Stanley otsesõnu seda taotles.

- 227 Lisaks rõhutavad nad, et mõistliku aja nõude järgimine on konkurentsipoliitika vallas haldusmenetluste läbiviimisel õiguse üldpõhimõte, mille rikkumine võib õigustada otsuse tühistamist, kui see mõjutas asjaomase ettevõtja suutlikkust end kaitsta.
- 228 Kontrollimaks, kas menetlus oli ebanormaalselt pikk, tuleb arvesse võtta selle tervet kestust. Sellega seoses meenutavad hagejad juhtumi kronoloogiat ja väidavad, et komisjonil kuhjusid hilinemised. Nad väidavad eelkõige, et kaebuse esitamisele järgnenud kolme aasta jooksul esitas komisjon neile vaid kaks informatsiooninõuet ja et kaubandusettevõtjatele ei esitatud ühtegi informatsiooninõuet.
- 229 Käesoleva haldusmenetluse kestus on seda taunitavam, et Morgan Stanley ise oli taotlenud komisjonilt kiireloomulist tegutsemist ja et paralleelne menetlus Ühendkuningriigi kohtutes oli peatatud, mis nõudis käesoleva juhtumi käsitlemist eelisjärjekorras.
- 230 Komisjon eitab omapoolset ülemäärast ja põhjendamatu viivitust, arvestades käesoleva juhtumi keerukust. Igal juhul on oluline vaid asjaolu, et ta järgis määruse nr 1/2003 artikli 25 lõikes 1 kehtestatud aegumistähtaega.

Üldkohtu hinnang

- ²³¹ Konkurentsipoliitikat puudutava haldusmenetluse mõistliku aja jooksul läbiviimine on liidu õiguse üldpõhimõte, mille järgimise tagab kohus (Euroopa Kohtu 21. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-105/04 P: *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied vs. komisjon*, EKL 2006, lk I-8725, punkt 35). Seda põhimõtet korratakse 7. detsembril 2000 Nice'is välja kuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (EÜT C 364, lk 1) artikli 41 lõikes 1.
- ²³² Tuleb meenutada, et selle põhimõtte rikkumine võib viia otsuse tühistamiseni, kui see mõjutab asjaomaste ettevõtjate suutlikkust oma seisukohta kaitsta ja järelikult kahjustas nende kaitseõigusi (vt selle kohta eespool punktis 231 viidatud kohtuotsus *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied vs. komisjon*, punktid 42 ja 43).
- ²³³ Siiski ei väida hagejad siinses asjas, et haldusmenetluse kestus kahjustas nende kaitseõigusi.
- ²³⁴ Selles olukorras tuleb meenutada väljakujunenud kohtupraktikat seoses nõukogu 26. novembri 1974. aasta määrusega (EMÜ) nr 2988/74 Euroopa Majandusühenduse transpordi- ja konkurentsieeskirjades ettenähtud menetluste ja sundtäitmise rakendamise aegumistähtaegade kohta (EÜT L 319, lk 1; ELT eriväljaanne 07/01, lk 61), mida kohaldatakse määruse nr 17 rakendamisel määratud trahvidele. Sellest kohtupraktikast ilmneb, et kui esineb täielik normistik, mis reguleerib üksikasjalikult tähtaegu, mille jooksul komisjonil on õigus õiguskindluse aluspõhimõtet kahjustamata

määrata trahve ettevõtjatele, kelle suhtes viiakse läbi konkurentsieeskirjade kohaldamise menetlust, tuleb tagasi lükata kõik argumendid, mis on seotud komisjoni kohustusega teostada trahvide määramise pädevust mõistliku aja jooksul (vt Üldkohtu 1. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas T-276/04: *Compagnie maritime belge vs. komisjon*, EKL 2008, lk II-1277, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

²³⁵ Määrusega nr 1/2003 kehtestatud aegumistähtjad on esitatud selle määruse artiklis 25, mis kordab määruse nr 2988/74 vastavaid sätteid, mille alusel eespool punktis 234 viidatud kohtupraktika välja kujunes.

²³⁶ Nii on määruse nr 1/2003 artikli 25 lõike 1 punktis b sätestatud, et komisjoni trahvide määramise volituste aegumistähtaeg on viis aastat. Määruse artikli 25 lõike 2 kohaselt hakkab aegumistähtaeg kulgema rikkumise toimepaneku päevast või jätkuvate või korduvate rikkumiste rikkumise lõppemise päevast. Aegumistähtaeg võib siiski artikli 25 lõigete 3, 4 ja 6 alusel katkeda või peatuda. Vastavalt määruse nr 1/2003 artikli 25 lõikele 5 algab katkenud aegumistähtaja kulg iga kord uuesti, kuid aegumistähtaeg möödub hiljemalt päeval, mil kahekordse aegumistähtajaga võrdne ajavahemik lõpeb, ilma et komisjon oleks määranud trahvi või karistusmakset.

²³⁷ Seetõttu võib määrusega nr 2988/74 seotud kohtupraktikat kohaldada ka seoses määruse nr 1/2003 rakendamiseга määratud trahvidega.

238 Käesolevas asjas on kõnealune rikkumine jätkuv ning see lõppes 22. septembril 2006, kui Morgan Stanley sai Visa võrgu liikmeks. Rikkumise lõppemisest trahvi määratud vaidlustatud otsuse tegemiseni möödunud aeg on seega palju lühem kui määruse nr 1/2003 artiklis 25 sätestatud aegumistähtjad.

239 Seega tuleb väite teine osa tagasi lükata.

c) Väite kolmas osa, mille kohaselt ei ole arvesse võetud kahtlust selles, kas vaidlusalune tegevus on õigusrikkumine

Poolte argumendid

240 Hagejad heidavad komisjonile ette, et ta ei järginud suuniseid määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja [ST] asutamislepingu artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (EÜT 1998, C 9, lk 3; ELT eriväljaanne 08/01, lk 171; edaspidi „1998. aasta suunised”), mis on käesolevale asjale kohaldatavad. Nad meenutavad, et need näevad ette, et „põhjendatud kahtlus, et ettevõtja ei teadnud, et piirav tegevus kujutab endast rikkumist”, kujutab endast kergendavat asjaolu, mis õigustab trahvi lähtesumma vähendamist. Sisuliselt väidavad nad viitega juhtumis COMP/38.096 (edaspidi „Clearstreami juhtum”) kasutatud lähenemisele, et kui esineb tõeline õiguslik ebakindlus küsimuses, kas vaidlusalune tegevus kujutab endast rikkumist, siis ei tohi komisjon trahvi määrata. Käesoleva juhtumi keerukus, mida komisjon ise

samuti tunnistas, oleks pidanud viima selleni, et komisjon kasutab siinses asjas identset lähenemist.

²⁴¹ Nimelt, esiteks ei ole olemas komisjoni otsustuspraktikat ega ühenduse kohtupraktikat, mis puudutaks käesolevas asjas käsitletud küsimust, ning ainus pretsedent on Ameerika Ühendriikide ühe kohtu otsus. Järelikult ja kontrollimaks, kas neil oli õigus jätta rahuldamata Morgan Stanley liitumistaotlus ning kui see on nii, siis millistel tingimustel, pidid hagejad olemasolevat ühenduse kohtupraktikat analoogia alusel tõlgendama. Hagejate ja komisjoni vaheline tõsine vaidlus EÜ artikli 81 lõigete 1 ja 3 kohaldatavuse osas tõendab selle raskust.

²⁴² Teiseks rõhutavad hagejad sisuliselt, et kuna käesolev juhtum käsitleb tagajärje tõttu konkurentsi piirangut, siis on see põhjustanud keerulise olukorra ja järelikult täiendava õigusliku ebakindluse. Ka komisjonil endal tekkisid raskused juhtumi uudsuse ja keerukuse tõttu. Sellega seoses meenutavad nad oma argumente, mis esitati tühistamisnõuete raames ja mille kohaselt muutis komisjon oma hinnangut kõnealusel turul esineva konkurentsi kohta. Nad märgivad samuti, et komisjon käsitles alles teises asjaolude ülevaate kirjas küsimust, kas Morgan Stanley'l on võimalik kõnealusele turule siseneda *fronting*-lepingu abil.

²⁴³ Eitamata küll põhimõttelist pädevust määrata trahvi tegevuse eest, mis kujutab endast tagajärje tõttu konkurentsi piirangut, meenutavad hagejad, et komisjon ei ole siiski kunagi määranud trahvi juhtumis, kus ei tuvastatud mingit konkurentsivastast eesmärki.

- 244 Kolmandaks mainisid komisjoni ametnikud hagejatele, et oluline ei olnud mitte sätte kohaldamine Morgan Stanley'le, vaid säte kui selline, kuna see ei olnud piisavalt läbi-paistev ega objektiivne. Järelikult valitses tõeline ebakindlus kõnealuse etteheite laadi osas.
- 245 Komisjon ei ole nõus sellega, et hagejatel olid tõelised ja kindlad põhjused uskuda, et keeldumine võtta Morgan Stanley oma liikmeks ei kujutanud endast ühenduse õiguse rikkumist.

Üldkohtu hinnang

- 246 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et komisjon ei või loobuda endale kehtestatud reeglite täitmisest (vt Üldkohtu 17. detsembri 1991. aasta otsus kohtuasjas T-7/89: Hercules Chemicals vs. komisjon, EKL 1991, lk II-1711, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika). Nimelt, kui komisjon võtab vastu suunised, milles täpsustatakse asutamislepingut silmas pidades kriteeriumid, mida ta kavatseb oma kaalutusõigust teostades kasutada, tuleneb sellest oma võimu piiramine, kuna komisjon on kohustatud järgima neid suunavaid norme, mis ta on ise endale kehtestanud (Esimese Astme Kohtu 12. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-380/94: AIUFFASS ja AKT vs. komisjon, EKL 1996, lk II-2169, punkt 57; 30. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-214/95: Vlaams Gewest vs. komisjon, EKL 1998, lk II-717, punkt 89, ja 9. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-224/00: Archer Daniels Midland ja Archer Daniels Midland Ingredients vs. komisjon, EKL 2003, lk II-2597, punkt 267).
- 247 Vaidlustatud otsuse põhjendustest 350–370 ilmneb, et komisjon kohaldas seal meetodit, mis on esitatud 1998. aasta suunistes, et arvutada hagejatele määratava trahvi summa.

- 248 1998. aasta suuniste punkt 3 näeb ette trahvi põhisumma muutmise lähtuvalt teatud kergendavatest asjaoludest, mille hulgas on ettevõtja põhjendatud kahtlus, kas kõnealune tegevus kujutab endast rikkumist.
- 249 Käesolevas asjas leiavad hagejad, et ebakindlus selles, kas vaidlusalune tegevus kujutab endast rikkumist, oli selline, et 1998. aasta suuniste kohaldamise tagajärjel oleks pidanud komisjon trahvi määramata jätma.
- 250 Kontrollimaks, kas komisjon pidi hagejate puhul arvesse võtma kergendavat asjaolu, mis lähtus põhjendatud kahtluse olemasolust, või koguni jätma trahvi kohaldamata, nagu hagejad käesoleva väite raames taotlevad, tuleb kindlaks teha, kas hagejad oleksid pidanud mõistlikult teadma, et nad rikuvad EÜ artiklit 81 (vt selle kohta Üldkohtu 14. detsembri 2006. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-259/02–T-264/02 ja T-271/02: Raiffeisen Zentralbank Österreich jt vs. komisjon, EKL 2006, lk II-5169, punkt 503).
- 251 Tuleb märkida, et trahvi ei määratud terve rikkumise perioodi kohta, vaid üksnes vastuväiteteatise edastamise kuupäevast alates.
- 252 Selle dokumendiga esitas komisjon vastuväited vaidlusaluse tegevuse kohta, selgitades põhjuseid, miks see tema arvates rikkus EÜ artiklit 81. Järelikult ei saa hagejad alates sellest kuupäevast väita, et nad ei olnud teadlikud EÜ artikli 81 rikkumisest (vt selle kohta analoogia alusel Üldkohtu 17. detsembri 2003. aasta otsus kohtuasjas T-219/99: British Airways vs. komisjon, EKL 2003, lk II-5917, punkt 314).

- 253 Sellega seoses esineb oluline erinevus võrreldes hagejate viidatud Clearstreami juhtumiga, milles vaidlusalune tegevus oli lõppenud juba enne vastuväiteteatise koostamist.
- 254 Seetõttu on ainetud hagejate argumendid, mis käsitlevad varasema otsustuspraktika väidetavat puudumist või juhtumi keerukust, kuna nendega saab igal juhul ehk tõendada üksnes seda, et põhjendatud kahtlus esines enne vastuväiteteatise esitamist, st ajavahemikus, mida trahvisumma arvutamisel arvesse ei võetud.
- 255 Lõpuks ei oma tähtsust asjaolu, et vaidlustatud otsuses komisjoni mainitud mõned argumendid ei esine vastuväiteteatises, näiteks *fronting*-lepingu abil turule tuleku ebatõhus laad. Nimelt oli vastuväiteteatises endas esitatud teave piisav, et hagejatel ei saaks enam olla mingit põhjendatud kahtlust selles, et vaidlusalune tegevus on rikkumine.
- 256 Seega tuleb väite kolmas osa ja järelikult kogu väide tagasi lükata.

2. Viies väide, mis puudutab õigusnormi rikkumisi ja hindamisvigu määratud trahvi summa arvutamisel

- 257 Selle väite raames vaidlevad hagejad vastu komisjoni hinnangutele, mis puudutavad esiteks trahvi lähtesumma kindlaksmääramist, teiseks kergendavate asjaolude arvestamata jätmist ja kolmandaks rikkumise kestust.

a) Väite esimene osa, mis käsitleb trahvi lähtesumma kindlaksmääramist

- 258 Hagejad vaidlevad esimese võimalusena vastu sellele, et rikkumine loeti „raskeks”, ja teise võimalusena sellele, et trahvi lähtesummaks kinnitati 8,5 miljonit eurot.

Rikkumise laad

– Poolte argumendid

- 259 Hagejate sõnul oleks neile süüks arvatud rikkumine tulnud 1998. aasta suuniste alusel kvalifitseerida „kergeks”. Isegi kui rikkumisel oleks olnud mõju turule, ei oleks sellel olnud majanduslikku mõju, mida komisjon talle ette heidab, sest rikkumine puudutas vaid ühte ettevõtjat väga kindlal turul ja vaid ühes liikmesriigis.

- 260 Nad väidavad, et ehkki võimalik mõju võib olla piisav, et tuvastada EÜ artikli 81 rikkumise olemasolu, peaks komisjon trahvisumma arvutamisel näitama tõendite abil, et esines tegelik mõju turule. Käesolevas asjas tunnistas komisjon, et ta ei mõõtnud tegelikku mõju, ja möönis, et ta piirdus selle tuletamisega rikkumist puudutavatest järeldustest.

- 261 Komisjon leiab, et ta ei teinud viga rikkumise kvalifitseerimisel.

– Üldkohtu hinnang

- 262 Vaidlustatud otsuses tugines komisjon mitmele asjaolule, et kõnealust rikkumist „raskeks” kvalifitseerida.
- 263 Ta meenutas kõigepealt vaidlustatud otsuse põhjendustes 358 ja 359, et Morgan Stanley’l takistati pakkumast krediit- ja järelmaksukaarditehingute aktsepteerimisteenust üldiselt, mitte üksnes Visa kaartide puhul.
- 264 Seejärel leidis komisjon, et rikkumisel oli tegelik mõju konkurentsile. Mõõndes vaidlustatud otsuse põhjenduses 357, et seda mõju ei olnud võimalik täpselt mõõta, järeldas komisjon vaidlusaluse tegevuse elluviimisest, et oli mõistlik „lugada tõenäoliseks, et rikkumisel [oli] suur mõju turule”. Vaidlustatud otsuse põhjenduses 360 viitas komisjon ka erinevatele asjaoludele, millele ta rikkumise tuvastamiseks tugines.
- 265 Lõpuks viitas ta vaidlustatud otsuse põhjenduses 362 asjaolule, et piirang puudutas Ühendkuningriiki, mis on suur maksekaarditur.
- 266 Tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale määratakse rikkumise raskusaste kindlaks mitme asjaolu alusel, nagu konkreetse juhtumi eripärased asjaolud, selle kontekst ja trahvide hoiatav mõju, ning et komisjonil on nende hindamisel teatud kaalutusruum (Üldkohtu 8. oktoobri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-69/04: Schunk ja Schunk Kohlenstoff-Technik vs. komisjon, EKL 2008, lk II-2567, punkt 153 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 267 Nagu juba eespool punktis 247 rõhutati, kohaldas komisjon hagejatele määratava trahvi summa arvutamisel meetodit, mis on esitatud 1998. aasta suunistes.
- 268 1998. aasta suuniste punkti 1 A esimese lõigu kohaselt tuleb rikkumise raskuse hindamisel arvesse võtta selle laadi, tegelikku mõju turule, kui seda saab mõõta, ja asjakohase geograafilise turu suurust.
- 269 1998. aasta suunistes esitatud kergete ja raskete rikkumiste kirjeldusest ilmneb, et nende peamine erinevus seisneb mõjus konkurentsile ja nende mõju geograafilises ulatuses. Nimelt on rasked rikkumised „enamjaolt [kergete rikkumistega] sama laadi piirangud, mis on horisontaalsed või vertikaalsed, kuid mida kohaldatakse karmimalt ja mille mõju turule on laiem, mõjutades suurt osa ühisturust”. „Kergeid” rikkumisi kirjeldatakse sellistena, et „nende mõju turule on piiratud ja need mõjutavad märkimisväärselt, kuid suhteliselt piiratud osa ühenduse turust”.
- 270 Esiteks, mis puudutab rikkumise mõju turule, siis heidavad hagejad komisjonile ette, et ta ei tõendanud selle mõju olemasolu. Nad väidavad samuti, et igal juhul on see mõju vaid vähene.
- 271 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et hinnates rikkumise konkreetset mõju turule, peab komisjon viitama konkurentsitingimustele, mis oleksid tavapäraselt eksisteerinud ilma rikkumiseta (Üldkohtu 8. oktoobri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-73/04: Carbone-Lorraine vs. komisjon, EKL 2008, lk II-2661, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika).

272 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 357 rõhutas komisjon järgmist:

„Ehkki rikkumise tegelikku mõju turule ei ole võimalik täpselt mõõta, rakendati Morgan Stanley välistamise otsus ning seega on mõistlik pidada tõenäoliseks, et rikkumisel oli suur mõju turule.”

273 Vastab tõele, et konkurentsivastase tegevuse ja mõju esinemise vahelise põhjusliku seose automaatne tuvastamine lähtub ekslikust arutluskäigust (vt selle kohta Üldkohutu 12. septembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-30/05: Prym ja Prym Consumer vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punktid 109 ja 110).

274 Siiski ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 358–360, et komisjon tugineb sellega seoses ka kahele muule kaalutluste rühmale, mis tulenevad esiteks sellest, et vaidlusaluse tegevuse mõjul takistati Morgan Stanley'l pakkuda aktsepteerimisteenuseid mitte üksnes Visa kaardi, vaid kõigi kaartide osas, ja teiseks sellest, milline oleks võinud olla Morgan Stanley kõnealusel turul viibimise positiivne mõju.

275 Esiteks ei vaidle hagejad vastu sellele, et vaidlusaluse tegevuse tagajärjel takistati Morgan Stanley'l pakkuda aktsepteerimisteenuseid mitte üksnes Visa kaardi, vaid kõigi kaartide osas.

276 Teiseks leiti tühistamisnõuete analüüsi raames, et komisjon ei ole õigusnormi rikkunud oma hinnangutes vaidlusaluse tegevuse konkurentsi piirava mõju kohta, nimelt

praeguse ja võimaliku konkurentsi taseme, Morgan Stanley kui võimaliku konkurendi ja tema kavatsuse kohta siseneda asjaomasele turule.

- ²⁷⁷ Sellega seoses tuleb meenutada, et komisjon rõhutas vaidlustatud otsuse põhjenduses 174, et ta küsitles kõiki võimalikuks konkurendiks peetud finantseerimisasutusi küsimuses, kas neil oli kavatsus kõnealusele turule siseneda, ning järeldas sellest, et Morgan Stanley oli ainus võimalik konkurent, kes oli väljendanud soovi sellele turule tulla.
- ²⁷⁸ Tehes seega nende asjaolude põhjal järelduse, et vaidlusalusel tegevusel oli oluline mõju turule, ei ole komisjon teinud ilmset hindamisviga.
- ²⁷⁹ Teiseks, mis puudutab seda, et komisjon uuris vaidlusaluse tegevuse mõju geograafilist ulatust, siis leiavad hagejad, et kuna vaidlusalune tegevus puudutas vaid Ühendkuningriigi turgu, siis oleks komisjon pidanud rikkumise kvalifitseerima „kergeks”.
- ²⁸⁰ Tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt vastab riigi ulatuses geograafiline turg ühisturu olulisele osale (vt Üldkohtu 27. juuli 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-49/02–T-51/02: Brasserie nationale jt vs. komisjon, EKL 2005, lk II-3033, punkt 176 ja seal viidatud kohtupraktika).

281 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 362 viitas komisjon asjaolule, et „Ühendkuningriik on suur maksekaarditurg”. Arvestades selle turu majanduslikku tähtsust, mida hagejad ka ei vaidlusta, võis komisjon õigustatult leida, et kõnealune turg kujutas endast 1998. aasta suuniste tähenduses „suurt osa ühisturust”.

282 Eelnevat silmas pidades tuleb seega tagasi lükata hagejate väited rikkumise laadi kohta.

Trahvi lähtesumma

– Poolte argumendid

283 Hagejate sõnul on komisjoni poolt lähtesummaks võetud 8,5 miljonit eurot ebaproportsionaalne ning põhjendamata. Nii oleks komisjon pidanud lähtesumma kindlaks määrama 1998. aasta suunistes rasketele rikkumistele ette nähtud skaala madalamas osas, arvestades rikkumise mõju, asjaolu, et tegu on tagajärje tõttu konkurentsi piiranguga, ning komisjoni trahvide kehtestamise praktikast. Nad meenutavad, et ehkki komisjonil on õigus eemalduda oma varasemast trahvide kehtestamise praktikast, peab ta kohaldama 1998. aasta suuniseid ja märkima objektiivselt õigustatavad põhjused kehtestatud summa kinnitamiseks.

284 Repliigis väidavad hagejad, et kuna komisjon kohaldas mitmes varasemas otsuses võrdväärseid lähtesummasid, siis see näitab käesolevas asjas käsitletud lähtesumma ebaproportsionaalsust, kuna nendes otsustes käsitletud tegevused kujutasid endast konkurentsioiguse palju tõsisemaid rikkumisi.

285 Komisjon leiab, et lähtesumma ei ole ebaproportsionaalne ja et otsus on õiguslikult piisavalt põhjendatud.

– Üldkohtu hinnang

286 Mis puudutab esiteks etteheidet põhjenduste puudumise kohta, kuna komisjon ei märkinud, miks ta kehtestas hagejatele määratud trahvi lähtesummaks 8,5 miljonit eurot, siis see etteheide tuleb tagasi lükata.

287 Vaidlustatud otsuses ei ole tõepoolest otseseid põhjendusi lähtesumma kindlaksmääramise kohta, vaid komisjon viitab selle otsuse põhjenduses 353 üksnes põhjustele, miks ta luges rikkumise raskeks.

288 Tuleb siiski märkida, et komisjonil ei olnud kohustust esitada selle kohta selgitust. Nimelt, nagu rõhutati eespool punktis 221, ilmneb väljakujunenud kohtupraktikast, et trahvide määramisel konkurentsioiguse rikkumise tõttu täidab komisjon oma põhjendamiskohustust, kui ta märgib oma otsuses hindamise alused, mis võimaldasid tal

mõõta rikkumise raskusastet ja kestust, ilma et tal oleks kohustust esitada üksikasjalikumat selgitust.

289 Seega ei olnud komisjonil kohustust selgitada, miks ta kehtestas trahvi lähtesummaks täpselt 8,5 miljonit eurot. Järelikult ei puudu vaidlustatud otsuses selles küsimuses põhjendused.

290 Mis puudutab teiseks selle summa väidetavat ebaproportsionaalsust, siis tuleb meenutada, et 1998. aasta suunised näevad ette lähtesumma „rasketele” rikkumistele vahemikus 1 kuni 20 miljonit eurot.

291 1998. aasta suuniste punkti 1 A kolmas, neljas ja viies lõik sätestavad:

„Igas kategoorias ning eeskätt raskete ja väga raskete rikkumiste puhul võimaldab väljapakutud trahviastmik rakendada ettevõtjate suhtes erinevat kohtlemist vastavalt toimepandud rikkumise laadile.

Samuti on vaja arvesse võtta rikkujate tegelikku majanduslikku suutlikkust põhjustada olulist kahju muudele turuosalistele, eeskätt tarbijatele, ja määrata trahvi suurus nii, et sellel oleks piisavalt hoiatav mõju.

Üldiselt võib arvesse võtta ka asjaolu, et suurtel ettevõtjatel on tavaliselt olemas õigus- ja majandusteadmised ning infrastruktuurid, mis võimaldavad neil hõlpsamini kindlaks teha, et nende tegevus kujutab endast rikkumist, ja olla teadlikud rikkumise tagajärgedest, mis tulenevad konkurentsioigusest.”

292 Kuna hagejad ei sea kahtluse alla 1998. aasta suuniste õiguspärasust, siis tuleb eespool punktis 291 märgitud kriteeriumide alusel uurida, kas komisjoni kindlaks määratud lähtesumma on proportsionaalne või mitte.

293 Arvestades esiteks hagejate majanduslikku tähtsust ja teiseks vajadust säilitada trahvi hoiatav laad, ei näi 1998. aasta suunistes rasketele rikkumistele ette nähtud astmiku alumises pooles asuv 8,5 miljoni euro suurune summa olevat ilmselgelt ebaproportsionaalne.

294 Seega tuleb väite esimene osa tagasi lükata.

b) Väite teine osa, mis puudutab kergendavaid asjaolusid

Poolte argumendid

295 Hagejad väidavad, et ebakindlus selles osas, kas vaidlusalune tegevus kujutab endast rikkumist, oleks vähemalt tulnud lugeda kergendavaks asjaoluks. Seetõttu oleks komisjon pidanud jätma rikkumise kestuse alusel trahvisumma suurendamata. Nad

heidavad komisjonile ette ka seda, et ta ei võtnud arvesse asjaolu, et esiteks tegid nad ettepaneku sätet muuta ja et nad seda seejärel ka tegid, ja teiseks sõlmisid Morgan Stanley'ga haldusmenetluse käigus kokkuleppe. Lõpuks oleks komisjoni viivitus juhtumi käsitlemisel õigustanud vähemalt trahvi vähendamist.

²⁹⁶ Komisjon leiab, et ta jättis õigustatult mis tahes kergendavad asjaolud arvesse võtmata. Ta lükkab eeskätt tagasi selle, et vastab tõele, nagu oleks sätet muudetud, kui võrd sellele lisati vaid hindamiskriteeriumid, mida Morgan Stanley'le igal juhul ei kohaldatud.

Üldkohtu hinnang

²⁹⁷ Mis puudutab esiteks etteheidet, et kergendava asjaoluna oleks tulnud arvesse võtta ebakindlus selles osas, kas vaidlusalune tegevus kujutas endast rikkumist, siis tuleb see tagasi lükata eespool punktides 250–255 esitatud põhjustel. Nimelt tuleb meenutada, et komisjon arvutas trahvi lähtuvalt perioodist, mis algas vastuväiteteatise esitamisega. Sellel kuupäeval ei saanud hagejatel enam olla mingit põhjendatud kahtlust selles, et vaidlusalune tegevus kujutas endast rikkumist.

²⁹⁸ Mis puudutab teiseks etteheidet, et komisjoni viivitus juhtumi käsitlemisel oleks samuti õigustanud trahvi vähendamist, siis ei saa sellega nõustuda eespool punktides 231–238 esitatud põhjustel, sest rikkumise lõpetamisest vaidlustatud otsuse

tegemiseni kulunud aeg oli lühem kui määruse nr 1/2003 artiklis 25 esitatud aegumistähtaeg.

- 299 Mis puudutab kolmandaks viidet Morgan Stanley'ga sõlmitud kokkuleppele ja tema võtmist Visa võrgu liikmeks, siis tuleb märkida, et nii toimides lõpetasid hagejad rikkumise, mida oli neile mitu aastat ette heidetud pärast seda, kui komisjon hoiatas neid, et nende tegevus kujutas endast rikkumist. Seega jättis komisjon hagejate trahvi sellel põhjusel õigustatult vähendamata.
- 300 Neljandaks väidavad hagejad samuti ekslikult, et komisjon oleks pidanud arvesse võtma asjaolu, et hagejad muutsid sätet haldusmenetluse käigus.
- 301 Vastab küll tõele, et hagejad muutsid 24. mail 2006 sätet. Muudatust võib pidada vastuseks kriitikale, mis komisjon vastuväiteteatise punktides 247 ja 248 hagejatele esitas ja mille kohaselt annab sätte sõnastus alust selle diskrimineerivaks kohaldamiseks, arvestades eelkõige seal esitatud mõistet „konkurent”, mis ei olnud piisavalt objektiivne ega täpne. Samuti tuleb märkida, et vaidlustatud otsus, mis võeti vastu pärast sätte muutmist, ei korda seda kriitikat.
- 302 Siiski ei olnud komisjon sugugi kohustatud sätte muudatust kergendava asjaoluna arvesse võtma ega hagejate trahvi vähendada.
- 303 1998. aasta suuniste punktis 3 esitatud kergendavate asjaolude alusel trahvi võimaliku vähendamise piisavust tuleb hinnata üldisest vaatepunktist, võttes arvesse kõik asjassepuutuvad tegurid. Kuna suunised ei sisalda kohustuslikku sätet kergendavate asjaolude kohta, mida võib arvesse võtta, tuleb järeldada, et komisjonil säilib teatav

kaalutlusruum hinnata igakülgset seda, millisel määral on võimalik kergendavate asjaolude alusel trahvisummasid vähendada (eespool punktis 182 viidatud kohtuotsus Mannesmannröhren-Werke vs. komisjon, punkt 275).

304 Kuna vaidlusalune tegevus ei puudutanud sätet ennast, vaid selle kohaldamist Morgan Stanley'le, nagu hagejad isegi tunnistavad, ja kuna vastuvõtmisest keeldumine kestis enam kui kaks aastat pärast vastuväiteteatise esitamist, siis võis komisjon õiguspäraselt jätta arvestamata sätte muutmise hagejate poolt, pealegi tehti see muudatus haldusmenetluse väga hilises etapis.

305 Seega tuleb väite teine osa tagasi lükata.

c) Väite kolmas osa, mis puudutab rikkumise kestust

Poolte argumendid

306 Hagejad vaidlustavad komisjoni poolt rikkumise algus- ja lõppkuupäevade kindlaksmääramise. Nad leiavad, et rikkumine kestis kõige enam seitse kuud 2005. aasta augustist 2006. aasta veebruarini. Järelikult ei oleks komisjon pidanud trahvi kestuse alusel suurendama.

- 307 Esiteks leiavad hagejad, et rikkumine ei alanud enne 2005. aasta augustit. Nad tuginevad asjaolule, et asjaomasele turule sisenemine nõuab konkreetse rakenduskava vastuvõtmist. Kuna ühelt poolt pärineb esimene tõend rakenduskava kohta 20. maist 2005 ja teiselt poolt nõuab sellise kava tegelik elluviimine üldiselt vähemalt kolm kuud aega, siis ei oleks Morgan Stanley saanud kõnealusele turule tulla enne 2005. aasta augustit.
- 308 Seega leiab komisjon ekslikult, et rikkuv tegevus algas turu sulgemisega 22. märtsil 2000. Hagejad eitavad ka seda, et Morgan Stanley'l oli kavatsus siseneda aktsepteerimisturule alates 1998. aastast. Tõendid, mis peaksid sellist kavatsust näitama, puudutavad tegelikult vaid kaartide väljastamise turgu. Hagejad heidavad komisjonile ette ka seda, et ta ei analüüsinud nende esitatud tõendeid, ehkki need tõendasid, et Morgan Stanley'l ei olnud kavatsust asjaomasele turule siseneda.
- 309 Teiseks, kuna komisjon tugineb rikkumise kestuse kindlaksmääramisel Morgan Stanley väidetavale jätkuval kavatsusele tegutseda aktsepteerimisvaldkonnas, siis väidavad hagejad, et komisjonil oli kohustus selle kavatsuse olemasolu tõendada rikkumise terve kestuse ajal. Vaidlustatud otsuses ei ole aga mainitud ühtegi tõendit selle kavatsuse kohta seoses ajavahemikuga 2005. aasta maist 22. septembrini 2006. Järelikult rikkus komisjon oma kohustusi, mis on esitatud Üldkohtu 7. juuli 1994. aasta otsuses kohtuasjas T-43/92: Dunlop Slazenger vs. komisjon (EKL 1994, lk II-441, punktid 79 ja 80). Igal juhul oleks komisjon pidanud leidma, et rikkumine lõppes 2006. aasta veebruaris, kui algasid Morgan Stanley liitumisläbirääkimised, kuna Morgan Stanley ei olnud sellega seoses väljendanud mingit kavatsust siseneda aktsepteerimisturule.

- 310 Mis puudutab komisjoni vastust, mis tuleneb sellest, et vaid Visa võrgu liikmeks olemisest piisab õiguseks aktsepteerida tehinguid, siis rõhutavad hagejad, et see lähtub ekslikust arutluskäigust. Keskne küsimus on see, kas Morgan Stanley'l on kavatsus kõnealusele turule siseneda või mitte. Seega on täiesti asjassepuutuv see, et Morgan Stanley ei soovinud vastata hagejate sellekohastele küsimustele liitumisläbirääkimiste ajal. Nad meenutavad lisaks, et Morgan Stanley ei sisenenud asjaomasele turule pärast Visaga liitumist.
- 311 Komisjon leiab, et ta ei teinud viga rikkumise algus- ja lõppkuupäevi tuvastades.

Üldkohtu hinnang

- 312 Hagejad väidavad sisuliselt, et rikkumise kestus on ekslikult kindlaks määratud, kuna Morgan Stanley kavatsus asjaomasele turule siseneda ei säilinud terve perioodi jooksul, mille komisjon aluseks võttis. Nad heidavad talle ette ka seda, et ta ei lahutanud asjaomasele turule sisenemisega lahutamatu seotud perioode.
- 313 Nagu rõhutati tühistamisnõuete uurimise raames, leidis komisjon siiski õigustatult, et Morgan Stanley oli asjaomasel turul võimalik konkurent. Seetõttu oli vaidlusalusel tegevusel konkurentsi piirav mõju tema suhtes seni, kuni kestis tema välistamine nimetatud turult. Seega järeldas komisjon õigustatult, et rikkumine kestis seni, kuni keelduti Morgan Stanley't Visa võrgu liikmeks võtmast. Kuna see keeldumine kestis

22. märtsist 2000 kuni Morgan Stanley liitumiseni 22. septembril 2006, siis toimus nende kahe kuupäeva vahel konkurentsioiguse rikkumine. Seega ei teinud komisjon viga rikkumise algus- ja lõppkuupäevi kindlaks määrares.

- 314 Järelikult ei ole mingit kahtlust rikkumise täpse kestuse osas. Sellega erineb käesolev juhtum eespool punktis 309 hagejate viidatud kohtuotsuse Dunlop Slazenger *vs.* komisjon (punktid 79 ja 80) aluseks olnud juhtumist.
- 315 Seega tuleb kolmas osa ja järelikult ka terve väide tagasi lükata.
- 316 Kõike eelnevat arvestades tuleb käesolevas hakis esitatud kõik nõuded rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 317 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, jäetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele hagejate kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Visa Europe Ltd-ilt ja Visa International Service'ilt.**

Jaeger

Vadapalas

Prek

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. aprillil 2011 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse aluseks olevad asjaolud	II - 1741
Vaidlustatud otsus	II - 1745
A – Asjaomase turu määratlemine	II - 1745
B – Etteheidetud tegevus	II - 1746
C – EÜ artikli 81 kohaldamine	II - 1747
D – Trahvi arvutamine	II - 1749
Menetlus	II - 1750
Poolte nõuded	II - 1751
Õiguslik käsitlus	II - 1752
A – Nõue tühistada vaidlustatud otsus	II - 1752
1. Sissejuhatavad küsimused	II - 1753
a) Teatud argumentide ja ühe dokumendi vastuvõetavus	II - 1753
b) Hagiavalduse ühe lisa vastuvõetavus	II - 1754
2. Teine väide, et on rikutud hagejate kaitseõigusi	II - 1756
a) Poolte argumendid	II - 1756
b) Üldkohtu hinnang	II - 1757

3. Esimene ja kolmas väide, milles vaieldakse vastu sellele, et vaidlusalune tegevus oli konkurentsi piiravat laadi	II - 1759
a) Esimene väide, et komisjon ei võtnud arvesse Morgan Stanley võimast siseneda turule fronting-lepingu abil	II - 1762
Poolte argumendid	II - 1762
Üldkohtu hinnang	II - 1764
b) Kolmas väide, mis käsitleb Morgan Stanley kõnealusel turul viibimise mõju konkurentstile	II - 1772
Väite esimene osa, mis käsitleb majanduslikult ja õiguslikult eksliku kriteeriumi kohaldamist	II - 1772
– Poolte argumendid	II - 1772
– Üldkohtu hinnang	II - 1774
Väite teine osa, mis käsitleb kõnealusel turul esineva konkurentsi astme ekslikku analüüsi	II - 1777
– Poolte argumendid	II - 1777
– Üldkohtu hinnang	II - 1779
Väite kolmas osa, mis käsitleb ebapiisavat ja ekslikku analüüsi Morgan Stanley liikmeks võtmata jätmise mõju kohta konkurentstile	II - 1782
– Poolte argumendid	II - 1782
– Üldkohtu hinnang	II - 1785

B – Trahvi tühistamise või vähendamise nõue	II - 1794
1. Neljas väide, mis käsitleb õigusnormi rikkumisi ja kaalutusvigu trahvi määramisel	II - 1794
a) Väite esimene osa, mis käsitleb võrdse kohtlemise ja õiguskindluse põhimõtete rikkumist ning põhjenduste puudumist	II - 1795
Poolte argumendid	II - 1795
Üldkohtu hinnang	II - 1797
b) Väite teine osa, mille kohaselt on rikutud kohustust võtta vaidlustatud otsus vastu mõistliku aja jooksul	II - 1801
Poolte argumendid	II - 1801
Üldkohtu hinnang	II - 1803
c) Väite kolmas osa, mille kohaselt ei ole arvesse võetud kahtlust selles, kas vaidlusalune tegevus on õigusrikkumine	II - 1805
Poolte argumendid	II - 1805
Üldkohtu hinnang	II - 1807
2. Viies väide, mis puudutab õigusnormi rikkumisi ja hindamisvigu määratud trahvi summa arvutamisel	II - 1809
a) Väite esimene osa, mis käsitleb trahvi lähtesumma kindlaksmääramist	II - 1810
Rikkumise laad	II - 1810
– Poolte argumendid	II - 1810
– Üldkohtu hinnang	II - 1811

Trahvi lähtesumma	II - 1815
– Poolte argumendid	II - 1815
– Üldkohtu hinnang	II - 1816
b) Väite teine osa, mis puudutab kergendavaid asjaolusid	II - 1818
Poolte argumendid	II - 1818
Üldkohtu hinnang	II - 1819
c) Väite kolmas osa, mis puudutab rikkumise kestust	II - 1821
Poolte argumendid	II - 1821
Üldkohtu hinnang	II - 1823
Kohtukulud	II - 1824